Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ...21-һээ гарана | № 25 (14136) | 1976 оной февралиин 1, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

Республикын барилгын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн Улаан-Үдэдэ үглөөдэр нээгдэхэнь

БАРИЛГЫН БОЛЗОР БА ШАНАРТА— ГОЛ АНХАРАЛ

...ммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури ...уулха, нниитын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, ...зоной баян дэлгэр ажабайдал саашадань улам һайжа... хэрэгтэ капитальна барилга тон ехэ үүргэ дүүр... Тиимэһээ арадай ажахын энэ шухала һалбарине ...оотэ асуудалнууд манай парти, правительствын гол ...ралда саг үргэлжэ байдаг.

...артиин XXV съездэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гар... «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүг... гол шэглэлнүүдэй» проект соо капитальна барил... асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагдажа, арбада... ...жэлдэ асари ехэ зорилгонууд табигданхай. Табан ...туршада капитальна барилгада һомологдохо мүн... ...ри 24—26 процентээр дээшэлхэ юм.

...убликымнай барилгашад үнгэрэгшэ табан жэлдэ ...һэн хүдэлмэреэ шүүмжалхыгөөр шэнжэлжэ, дутуу ...нуудаа элирхэйлжэ, барилгын ашаг үрэ дээшэлүүл... ...рэнэй шанар улам һайжаруулха хэмжээнүүдыс ха... Эдэ шухала асуудалнууд үглөөдэр Улаан-Үдэдэ ...хэеэ байгаа республикымнай барилгашадай зүблөөн ...хэлсэгдэхэ юм.

...һэдэхи табан жэлдэ капитальна барилгын талаар ма... республика дотор ниилээд ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Ба... ...шэнэ шэнэ эмхинүүд бии болгогдоо, тэрэнэй үй... ...риин бааза бэхижээ, түрүү ажалаи үльгэр жэшээ ха... ...бригада болон участогуд олошороо, барилгаша... ...ргэжэл шадабари бүри дээшэлээ. Энээнэй ашаар ...га-хабсаралгын хүдэлмэриин хэмжээн улам ехэ боло... ...айна. Үнгэрһэн табан жэлэй хугасаада 1.300 милли... ...рнгэй гол фонднууд ашаглалгада оруулагдаа. ...наймадахи табан жэлэйхитэй сасуулхада 1,5 да... болоно. Энэл үе соо арадай ажахын бүхы һалбари... капитальна һомололго 40 процентээр ургаа.

...публика доторнай һүүлэй жэлнүүдтэ промышлен... хүдөө ажахын ехэ ехэ предприятинууд, со... ...ьно-ажахуудалай олон тоото барилганууд ашаглалга... ...руулагдаһан байна. Тэдэнэй тоодо Улаан-Үдын хүүр... ...мэр хэрэгсэлнүүдэй завод, Бага-Холбоолжоной шу... ...үүрһэнэй уурхай, Сэлэнгын ЦКК-гай түрүүшын ээл... ...Зэдын комбинадай шанаржуулгын фабрика, ЛВРЗ-... ...еханическа цех, кондитерска ба Кабанскын нугаһа... фабриканууд, мүн хэдэ хэдэн оньһожоруулагдамал ...нүүд болон бусад олон барилганууд ероно. Манай ...агуу барилга — Байгал-Амарай түмэр зам, Забай... ...а апатитова, Озёрно шанаржуулгын комбинадууд ба... ...эхилэгдээ. Табан жэл соо 17 мянган дүрбэлжэн ...талмайтай байрын гэрнүүд, һургуулинууд, соёлой ...гуд, магазинууд болон столовонууд баригдаад, ...адай аша туһада ашаглагдажа эхилээ.

...ан жэлэйнгээ даабари амжалтатайгаар урндшалан ...һэн «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй, «Буряадай ...гын управлениин 8-дахи, 4-дэхи СМУ-нуудай, «За... ...трансстрой» трестын 834-дэхи, 397-дохи барилга... ...ралгын поезднуудай, 56-дахи оньһожоруулагдамал ...ын коллективүүд партиин XXV съездые эрэтэй ...йгөөр угтахын түлөө барилгашадай дунда дэлгэр... социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

...үү онол арга хэрэглэжэ, һайн шанартай барилга, ...болзор соо бүтээдэг, амжалтатай һайнаар ажал... бригаданууд үдэрһөө үдэртэ олошорно. Түрүүшүүлэй ...дэ ябаһан Социалис Ажалай Герой Б. А. Полторац... партиин XXV съездын делегат Л. Н. Кузнецовагай, ...адай АССР-эй Верховно Соведэй депутат В. Ц. Сан... М. А. Люцай, Т. А. Валеевэй, А. М. Габдрах... ...ай болон бусад олон бригаданууд ажалай үндэр бү... ...туйлажа, богони болзор соо һайн шанартай барилга ...

...мбэшье капитальна барилгада дутуу дунданууд ...һөөр. Олохон барилгын эмхинүүд хараалһан түсэбөө ...эгүй, үгтэһэн мүнгэн зөөри хэрэглэжэ шадаагүй, ...ээ хэдэ хэдэн шухала барилганууд болзор соогоо ...алгада оруулагдаагүй байха юм. һүүлэй хоёр жэлдэ ...дан барилгын управлениин, «Бурятцелинстрой» ...ын ехэнхи организацинууд, Гусиноозёрско ГРЭС-эй ...гын управлени урда жэлнүүдэйхиһээ муугаар хүдэл... ...эхэн хохидолдо ороо. Жэшээнь, Буряадай барилгын ...лениин 14 эмхиин оройдоол дүрбэнниинь табан жэ... ...э түсэб дүүргэһэн байха юм. Энээнһээ боложо хэ... промышленна предприяти ашаглалгада тушаагдаагүй, ...өөр хараалагдаһан продукци абтажа шадагдаагүй ...оо. Барилгын шанар һайжаруулха талаар табигда... ...эрилтэ бэелүүлэгдэнэгүй. Эдэ дутагдалнуудтай ...болохогүйнь ойлгосотой.

...рилгын эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, партийна болон ...союзай организацинууд бии байгаа дутагдалнуудаа да... ...усадхажа, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, хүдэл... ...шанар һайжаруулха талаар бодото хэмжээнүүдые ...зэргэтэй. Жэл бүри барилга-хабсаралгын хүдэлмэ... ...улам ехэ боложо байха үедэ барилгын талмай дээрэ ...эмхидхэл һайжаруулха, саг соонь хэрэгтэй мате... ...болон бэшэшье зүйлнүүдээр хангаха, ороноймнай ту... ...барилгашадай дүй дүршэл, онол арга нэбтэрүүлхэ, ...эй ашаар ажалай бүтээсэ эрид дээшэлүүлхэ хэрэг ...шухала болоно.

...артиин райкомууд, аймгүйсэдкомууд, нэгэ талаһаа, ...ашадта түсэб, социалис уялгануудаа бэелүүлхэдэнь ...эрилтэ табиха, хинан шалгаха ёһотой; нүгөө тала... ...нь, барилгашадай һайнаар ажаллаха эрхэ байдал ...уулха, тэдэнэй дунда ниитэ политическэ хүдэлмэри ...үргэлжэ ябуулха асуудалнуудые шиидхэхэ уялгатай. ...арилгашадай дунда үргэн ехэ социалис мүрысөө дэл... ...партиин ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Со... ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-ган Бүхэсоюзна ...алис мүрысөөн тухай тогтоолой эрилтэнүүдые хүсэд ...үүлхын түлөө эдэбхи үүсхэл бадаруулха гээшэ шуха... ...рилгонуудай нэгэн мүн. Энэ тогтоол соо «барилгын ...рнууд ба үнэ сэнгые хороохо, ашаглагдажа байгаа ...риятинуудые техническэ талаарнь бүри үргэнөөр ...хэн зэбсэглэхэ ба һэльбэн шэнэдхэхэ, барилга-хаб... ...хүдэлмэри эрхилхэ түрүү онол аргануудые, ...шанартай материалнууд ба конструкцинуудые хэрэг... ...гэр байшангуудай ба бусад барилгануудай проект ...гые улам нарижуулан һайжаруулха» гэжэ заагдана. ...зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэлгэ барилга... ...ай нэгэн уялга, нэрэ хүндын хэрэг болоно.

...еспубликын барилгашадай зүблөөндэ хабаадагшадта ...амар мэндэ хүргөөд, ажалай ехэ бэлэгүүдээр түрэл ...ингаа XXV съездые угтажа, арбадахи табан жэлэй ...баринуудые дүүргэхэ хэрэгтэнь амжалта хүсэе!

КПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

УҺАЛАГДАДАГ ГАЗАРЫЕ АШАГ ҮРЭТЭЙГӨӨР ХЭРЭГЛЭХЭ ТАЛААР ЗАГАРАЙН АЙМАГАЙ КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДАЙ, «СЕЛЬХОЗТЕХНИКЫН» НЭГЭДЭЛЭЙ, УҺАНАЙ АЖАХЫН ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ МЕХАНИЗАТОРНУУД БА МЕЛИОРАТОРНУУДАЙ ҮҮСХЭЛ ТУХАЙ

Уһалагдадаг газарые ашаг үрэ ехэтэйгээр эдлэн хэрэглэхэ талаар Загарайн аймагай колхоз, совхозуудай уһанай ажахын организацинуудай болон «Сельхозтехникын» нэгэдэлэй механизаторнууд, мелиораторнуудай үүсхэлые КПСС-эй обкомой бюро, БурАССР-эй Министрнүүдэй Совет һайшаагаа.

Байгша ондо тарялан дээрэһээ, хүдөө ажахын ургамалнуудай, сабшалан дээрэһээ үбһэ ногооной үндэр баян ургаса абахын тула социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай Загарайн аймагай механизаторнууд болон мелиораторнуудай үүсхэлые үргэнөөр зүбшэн хэлсэлгэ эмхидхэхэ гэжэ хүдөө ажахын, мелиорациин болон уһанай ажахын министерствэнүүд, «Сельхозтехникын» республикын нэгэдэл, КПСС-эй райкомууд болон аймгүйсэдкомууд уялгалагдаа.

Республикын колхоз, совхозуудта уһалагдадаг газарые ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхэ талаар дэлгэрһэн социалис мүрысөө үргэнөөр харуулжа байха гэжэ «Правда Бурятии», «Буряад үнэн», «Буряадай залуушууд» газетэнүүдэй редакцинууд, телевидениин болон радио-дамжуулгын комитет, аймагуудай газетын редакцинууд уялгалагдаа.

УҺАЛАГДАДАГ ГАЗАРЫЕ АШАГ ҮРЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР ХЭРЭГЛЭХЭ ТАЛААР ЗАГАРАЙН АЙМАГАЙ КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДАЙ, УҺАНАЙ АЖАХЫН ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ БОЛОН «СЕЛЬХОЗТЕХНИКЫН» НЭГЭДЭЛЭЙ МЕХАНИЗАТОРНУУДАЙ, МЕЛИОРАТОРНУУДАЙ 1976 ОНОЙ

СОЦИАЛИС УЯЛГА

Эдэ үдэрнүүдтэ бүхы совет араднай партиин XXV съездэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «1976—1980 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые гүнзэгы ханалгатайгаар зүбшэн хэлсэжэ байна. Ажалай ашаг үрые дээшэлүүлхэ, бүхы юумэнэй шанар һайжаруулха арга боломжонуудые үйлэдбэриин коллектив бүхэн бэдэрнэ. Загарайн аймагай колхоз, совхозуудай, уһанай ажахын организацинуудай, «Сельхозтехникын» нэгэдэлэй механизаторнууд болон мелиораторнууд КПСС-эй ЦК-гай проектые зүбшэн хэлсэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадана.

«Үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ, ажалай шанар һайжаруулха, 1976 оной арадай ажахын түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолдо харюу болгон, бидэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ амжалтатайгаар хүдэлхэ гэһэн бүгэдэ арадай хүдэлөөндэ оролсохо гэжэ шиидээбди. Уһалагдадаг газарые ашаг үрэ ехэтэйгээр эдлэхэ гээшэ ороохо тарянай, овощой, хартаабхын болон хүдөө ажахын бусад ургамалнуудай, хээрын нуга сабшалангай үбһэ ногооной ургасые дээшэлүүлхэ гол арга нүхэсэл болоно. Газараа хаһа сагтань, һайн шанартайгаар уһалаад, тарялан, сабшалангаа зүбөөр үтэгжүүлээд, агромелиоративна хүдэлмэриие хээд байбал, уһалагдадаг газарһаа найдамтай һайн үндэр баян ургаса абтаха гэжэ манай түрүүшүүлэй дүй дүршэл элитээр харуулна.

Хабарай тарилгада хаһа сагтань, һайнаар бэлдэжэ, гансашье колхоз болон совхозуудай мелиораторнуудай бэшэ, мүн мелиоративна болон уһанай ажахын организацинуудай, «Сельхозтехникын» эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй өөһэдынгөө ажалда үнэн зүрхэнһөө, оролдосотойгоор хандаһанһаа эдэ бүхы комплексно хүдэлмэри амжалтатайгаар бэелүүлэгдэхэ байһаниинь ойлгосотой. Тиимэһээ аймаг доторхи уһалагдадаг газараа ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхын түлөө хамтааран тэмсэхэ гэжэ шиидээд, нимэ социалис уялгануудые бэедээ даажа абанабди.

1976 ондо уһалагдадаг таряалангай гектар бүриһөө 16 центнерһээ бага бэшэ таряа, тэрэ тоодо 18 центнер шэниисэ, 180 центнер кукурузын ногоон намаа, 220 центнер овощ, 120 центнер хартаабха, 350 центнер тэжээлэй корнеплодуудые, олон жэлэй ногоо тариһан сабшалан дээрэһээ гектарай—25, хээрын сабшалангһаа гектарай—16 центнер үбһэ хуряахабди.

Тиигэхын тула бүхы уһалагдадаг газараа звенонуудта даалгахабди. Тэдэнэр тэндэхи бүхы хүдэлмэриие эхинһээнь эсэстэнь хүрэтэр өөһэдөө хэхэ байна. Байгша ондо аймагта уһалагдадаг таряалан, сабшалан дээрэ лутоводуудай—79, овощ ургуулагшадай—11, хартаабхашадай—13, кукуруза ургуулха—15, тэжээлэй корнеплодуудые ургуулха—10 звено хүдэлхэ юм. Мүн ороохо таряа ургуулха 8 бригада, нуга сабшалан һайжаруулгада саг үргэлжэ хүдэлхэ 8 отряд эмхидхэгдэхэ байна. Уһалагдадаг газарые ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхын тула, нэн түрүүн тэрэниие хаһа сагтань, һайн шанартайгаар уһалха гээшэ гол шухала. Тиимэһээ бидэ уһа сасан хаядаг 97 машина, 23 бүлүүр станцинуудые болон уһалалгын бусад түхеэрэлгэнүүдые мартын 15-һаа оройтонгүй заһабарилжа бэлэн болгохо, 19,2 мянган гектар газар уһалхаар бүхы уһалууриин һубаг ханааб, хаалтануудые апрелиин 1 болотор заһабарилжа дүүргэхэ гэжэ шиидээбди. Мүн тэрэ болотор звено, отрядуудые шадабаритай кадрнуудаар хүсэд бүридхэхэбди. Бүлүүр станцинуудые болон уһа сасан хаядаг түхеэрэлгэнүүдые бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхын тула «Сельхозтехникын» аймагай нэгэдэлэй мэргэжэлтэдэй хүсөөр тэдэндэ техническэ харууһа хэхэбди.

Уһа сасан хаядаг ДДА-100м түхэлэй түхеэрэлгээр үдэр бүри—8 гектар, ДДМ-70 түхеэрэлгээр—6 гектар, ДКШ-64 («Волжанка») түхеэрэлгээр—6 гектар газар дүүрэн нормоор уһалхабди.

Таряанай газарта шииг нойто үгэхөөр 6,3 мянган гектар уһалаад, ургамал ногооной түлэг гаража байха үедэ хүрьһэндэ шииг нойто һайса үгэхөөр уһалжа байхабди.

Бүхы уһалагдадаг сабшалангые 2-һоо үсөөн бэшэ дахин ундалуулхабди. Олон жэлдэ хэрэглэгдэхэ һайжаруулагдаһан бэлшээриие зүбөөр ашаглахын тула, тэдэниие саг үргэлжэ хүдэлхэ звенонуудта даалгажа, тусхай технологиин ёһоор тэндэ агротехническэ хэмжээнүүдые бэелүүлхэбди.

Аймаг соохи ажахынууд хоорондын уһалууриин системэнүүдые өөһэдынгөө харюусалгада даажа абаад, 300 гектар таряалан шииг нойто үгэхөөр, ургамалда шииг үгэхөөр уһалхабди гэжэ Загарайн уһалууриин системэнүүдэй управлениин коллектив уялга абаа.

Уһалагдадаг газарта энэ жэлдэ 60 мянган тонно органическа үтэгжүүлгэ, 4560 тонно минеральна үтэгжүүлгэ оруулхабди. Үбэлдөө 2 миллион кубометр тошо халяахын тула, февраль һарада 7-һоо үсөөн бэшэ бүлүүр станцинуудые хүдэлгэхэбди. Хабарай тарилгын бүхы хүдэлмэриие агротехническэ эрхим болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргэхэбди.

Колхоз, совхозуудай мэргэжэлтэд таряалан бүхэндэ хэгдэхэ агротехническэ хүдэлмэриин бүхы комплекс хэмжээнүүдые зохёожо, тэрэниие нарииндаар бэелүүлхын түлөө тэмсэхэ юм. Уһалагдадаг газарта хүдөө ажахын ургамалнуудые, үбһэ ногоо ургуулдаг бригада болон звенонуудай механизаторнууд, газар уһалагшад болон бусад хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай түлөөһые аккордно-шагналгын гуримаар үгэхэ хэмжээн абтаха байна. Мүн уһалагдадаг, намагһаа хатаагдаһан газарһаа абтаһан продукци болон тэндэ хэгдэһэн гаргашын тоо бүридхэлые амяарайнь хэдэг болохо хэмжээн абтаха юм.

Бидэ бэедээ нимэ социалис уялга абаад байхадаа, уһалагдадаг газарһаа үндэр баян ургаса абахын түлөө, уһалууриин бүхы машинануудые бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээл гэжэ республикынгаа колхоз, совхозуудай, уһанай ажахын организацинуудай, «Сельхозтехникын» нэгэдэлэй бүхы механизаторнууд болон мелиораторнуудые уряалнабди.

Энэ социалис уялга аймагай хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөн дээрэ баталан абтаа.

«Сибэнергострой» трестын участогай хүдэлмэришэд Гусиноозёрско ГРЭС-эй һуури табилсаһан юм. Василий Владимирович Евстигнеевэй хүтэлбэрилдэг энэ участогай коллектив һайн шанартайгаар барилга хэжэ, бэшэнэй дундаһаа шалгарһан лэ байдаг. Эдэнэр үнгэрһэн жэлэй дүрбэдэхи квартал соо ГРЭС-эй барилгашадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ, барилгын управлениин дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шантайгаар абаһан юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: участогай түлөөлэгшэд (зүүн гарһаа) В. Байгаров, С. Пронин, Р. Репин, А. Аюшеев, И. Григорьев, П. Супрун гэгшэдтэ дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

шанар аша үрэ дэлисэ

ШЭНЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ШЭНЖЭ

ХҮДӨӨ НЮТАГАЙХИДАЙ ЗАХИЛААР

Һүүлэй жэлнүүдтэ республикымнай хүдөө нютагуудта ехэ барилга хэгдэнэ. Һуурин, тосхонуудай түхэл шарай болбосон түхэлтэй болоно. Манай «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй коллектив хүдөөгэй ажалшадаи захилаар барилга хэнэ. Хүдэлмэришэднай байрын гэрнүүдые, малай, хони хурьгадай байрануудые түргэнөөр, һайн шанартайгаар барихые эрмэлзэнэ, энэ хүсэд зорилгоёо бэелүүлжэ шаданашье. Бидэнэр үнгэрһэн жэлдэ 10 миллион 305 мянган түхэригэй барилга хэхэ даабаряа 11 миллион 730 мянганда хүргэһэн байнабди. Хараалагдаһан түсэбһөө гадуур 600 толгой хониной нэгэ кошара, 150 эбэртэ бодо малай фермэ, 1600 дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд ашаглалгада үгтөө.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ 10 миллион 846 мянган түхэригэй барилга хэхэ даабаритайбди.

Д. М. Скосырскиин хүтэлбэрилдэг Баргажанай оньһожоруулагдамал колонниын коллектив үнгэрһэн жэлдэ 903 мянган түхэригэй барилга хэжэ, түсэбөө холо үлүүлээ. Улаан-Үдын харгы баридаг колонниын коллектив үнгэрһэн жэлэй даабариһаа гадуур 52 мянган түхэригэй барилга хэһэн юм. Мухар-Шэбэрэй, Бэшүүрэй нүүдэл колоннонуудай коллективүүд даабаряа хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, һайн шанартайгаар барилга хэнэ.

Манай «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй коллектив байгша оной даабари болзорһоонь урид дүүргэхэ түрүүшын хоёр һарын даабари февралиин 24-дэ дүүргэжэ, партиин XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэжэ шиидэнхэй.

П. БУТУХАНОВА,
«Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй түсэблэлгын таһагай начальник.

ТОБШОХОНООР

ПРИБАЙКАЛИ

«Зыринский» совхозой малшад, механизаторнууд партиингаа XXV съезд ажалай үндэр амжалтануудаар угтаха зорилготой шэнэ жэлэй түрүүшын һараһаа эхилжэ, хүсэ шадалаа эршэдхэн хүдэлнэ. Хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ худалдаха ...һадахи табан жэлэйнгээ түсэб энэ ажахы үлүүлэн дүүргэһэн байна. Энэ хадла һүүлэй жэлнүүдтэ сабшалан, таряалан һайжаруулжа, баян ургаса хуряадаг болоһоной гэрша мүн. Жэшээнь К. С. Лебедевэй эрхилдэг Нестеревэй отделениин луговодуудай звено 1975 ондо гектар бүриһөө 25, И. И. Седуновой звено 22 центнер үбһэ хуряагаа һэн.

1976 ондошье баян ургаса хуряахын тула сабшалан, таряалан һайжаруулгаар ехэ хүдэлмэри эндэ хэгдэнэ. Мүнөө үедэ 2 мянган тонно шэбхэ гаргагдаа, 120 гектар сабшалан дээрэ саһа хааха хүдэлмэри хэгдээ. Хабартаа сабшалан сэбэрлэгдэхэ, минеральна үтэгжүүлгэ гаргагдаха, борнойлхо болоод бусад хүдэлмэри хэгдэжэ эхилхэ юм. 320 гектар газар май һарада уһалагдаха байна. Мүнөө һүргааг бэлэдхэгдэнэ. Иигэжэ тус совхозой луговодууд 1976 ондо гектар бүриһөө дунда зэргээр 22 центнер үбһэ хуряаха уялга абаад, хүдэлжэ байна гээшэ.

П. ХАЛТАНОВ.

МУХАР-ШЭБЭР

Аймагай «Родина» колхозой түрүү тугалшан Галина Серафимовна Иванова харууһалжа байһан 50 тугалайнгаа тус бүриин шэгнүүрые суудхын 1 200 граммаар нэмээжэ, үнгэрһэн жэлэй декабрь һарада дэлгэрһэн мүрысөөндэ эрхимлэбэ. Тиихэдэ байгша оной эхинһээ хойшо тэрэ тугалнуудайнгаа шэгнүүрые хоногой 1 114 граммаар дээшэлүүлжэ, туйлаһан амжалтаяа улам батадхажа байнхай.

В. ШИРДАРМАЕВ.

ХОРИ

Харабтар шарайтай, үндэр бэетэй, наһажаал хүнэй мори шаргада хүллөөд, Тээгдэ тосхоной гол үйлсөөр баруун зүг тээшэ шэглэн ошохые үдэр бүри шахуу харагшаб. Энэмнай Хүрбын совхозой луговод Шагдар Пурбуев гээшэ. Тус луговод Тээгдэһээ баруулжаа, Хүрбэ голой хойто бэедэ оршодог Эжэтэ гэжэ газарта сабшалан һайжаруулха хүдэлмэри жэл бүри ябуулдаг юм. Нүхэр Пурбуев луговодоор олохон жэл хүдэлнэ. Тиимэһээ ажалдаа ниилээд дүршэлтэй болонхой. Мүнөө тэрэ 80 гектар газартай. Сабшалан, таряалан һайжаруулха габшагай һарын туршада горитой ажал хэһэн байна. Лугомелиоративна отрядтай хамта наг шэбхэ гаргаа, һубаг ханзаб сэбэрлээ. Мүнөө шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ ниитын малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэхэ зорилготой, оролдолго гарган, тошо халяана, шэргын модо бэлдэнэ, бусад ажал хэнэ.

Ц.Х. ГОМБОДОРЖИЕВА.

БЭШҮҮР

Эндэхи Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой эхэ гахай харууһалагшад А. Панькова, З. Артюкова, А. Панькова, К. Конечных, О. Миллер, К. Гомзякова гэгшэд поршоонхо абажа, түлжүүлхэ даабаряа амжалтатайгаар дүүргэбэ.

Тусхайлан хэлэбэл, эдэ гахайшад гол эхэ гахай бүхэнһөө 14 поршоонхо абажа, тус бүриин 16 килограмм шэгнүүртэйгээр томо болгон тобиржуулха цехтэ тушаагаа.

Вл. БОРИСОВ.

...АҺАБАРИЛГА ...ҮЛЭГ ДУНДАА

Зэдын аймагай ажахынуудта хабарай тарилгада бэлэдхэл түлэг дундаа ябажа байна. Ториин совхозой механизаторнууд энэ талаар илангаяа һайн. Техникэ заһабарилга ганса машинно-тракторна мастерской соо ябуулагданагүй, харин һая ашаглалгада оруулагдаһан дулаан гурбан гараж соо энэ ажал хэгдэнэ.

Борной, лущильник болон культиваторнууд сүм заһабарилагдаа. Сеялкэнүүдэй 50 процентнь тарилгада бэлэн болгогдонхой. Тракторай агрегатуудай гурбанайнь нэгэ хуби заһабарилагдаад байна.

Тус ажахыда бии байһан ерэн тракторай 25-ниинь жэншэдгүй хүдэлхэ аргатай болгогдобо. Онсолходо, бүхы тракторнуудай хахадынь заһабарилагдаха ёһотой. Тиихэдээ үшөө хорин «булад хүлэгые» хүл дээрэнь гаргаха болоно.

Заһабарилгын график халташье хазагайруулагданагүй гэжэ тус ажахыһаа мэдээсээ һэн. Энэ хүдэлмэри эхилхын урда һайн бэлэдхэл хэһэнэй аша үрэ ехэ байна ха юм. Узел узелаарнь тракторнуудые заһабарилхада алишье талаһаа туһатай гэжэ эндэхи механизаторнууд тоолоно. Тиихэдээ тус тустань энэ хүдэлмэриин түлөө харюусаха зон табигдадаг. Жэшээлхэдэ, Г. П. Поломошнов тракторнуудай мотоор, В. Г. Красиков түлишын аппаратура заһабарилгын түлөө харюусалгатай. Иимээр хүдэлмэриеэ эмхидхэхэдэ заһабарилгын шанар эрид һайжарха жэшээтэй.

Механизаторнуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ үниинэй токарь Г. Н. Петров түрүүлжэ ябана. Тэрэнэй бүтээһэн детальнууд хододоо шанар һайнтай байдаг, халаанайхгаа даабариие саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэдэг.

В. КЛОЧИХИН.

ПАРТИИН ТУСЭБ — арадай хэрэг

АМЖАЛТА БАЙБАШЬЕ, АЖАЛНАЙ ЕХЭ

Партиин XXV съездэ зорюулжа КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976-1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые зүбшэн хэлсэлгэ

Республикын Министрнүүдэй Соведэй түлишын промышленностиин управлениин предприятинуудай коллективүүд юһэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэһэн юм. Табан жэлэй түсэбһөө гадуур 2 миллион 528 мянган түхэригэй продукци худалдагдаа, 28,6 мянган кубометр хюрөөдэмэл материал бэлдэгдээ, 13 мянган кубометр модон зөөгдэһэн байна. Наймадахи табан жэлэйхитэй сэсуулжа харабал, 1971—1975 онуудта продукци худалдалга 80,6 процентээр, модо зөөлгэ — 40,4, хюрөөдэмэл материал бэлдэлгэ 52,6 процентээр ехэ болоо. Юһэдэхи табан жэлэй туршада манай управлениин предприятинуудта ажалай бүтээсэ 39,9 процентээр дээшэлһэн байна. Түгэсхэхы жэлэй түсэбтэ даабаринууд бүхы талаараа сүм дүүргэгдэнхэй.

Эдэ бүгэдэ хадаа манай управлениин предприятинуудай ажалшадай шэн габьяатайгаар хүдэлһэнэй эли тодо гэршэ болоно. Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эрхим һайн дүнгүүдые туйлажа, орден ба медальнуудаар шагнагдаһан, «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн тэмдэгтэ хүртэһэн ажалай түрүүшүүл жэл бүри олошорно. Сэлэнгын леспромхозой оператор Б. Ц. Цыренжапов, Еловско леспромхозой бага комплексно бригадые даагша Л. П. Парамонов, тэндэхи хүдэлмэришэн М. И. Фетисов, Ивалгын леспромхозой автомашинын жолоошон С. М. Шишкин, Хёлгын леспромхозой модошон К. С. Иванов, Дээдэ-Үдын леспромхозой пунктын начальник Д. В. Сидоров болон бусад үйлэдбэриин түрүүшүүлэй тоодо оролсоно.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада Еловско, Сэлэнгын, Дээдэ-Үдын леспромхозуудай, Улаан-Үдын гортопой коллективүүд нэгэнтэ бэшэ социалис мүрысөөндэ шалгаржа, КПСС-эй Буряадай обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй, облсовпрофой дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байха юм. 1974 оной гүрэнэй түсэб болон абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө манай управлениин коллектив РСФСР-эй түлишын промышленностиин министерствын ба тус һалбариин профсоюзай ЦК-гай Хүндэлэлэй дипломдо хүртэһэн байна.

Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада туйлаһан амжалтаараа хүдэлмэришэднай баясаха ёһоороо баясана. Теэд энээгээр һанаагаа амаржа болохогүй ха юм. Партиин XXV съездэ зорюулжа, КПСС-эй Центральна Комитедэй гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проекттэй управлениин предприятинуудай ажалшад танилсажа, урдань хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудаа, нөөсэеэ элирүүлнэ, арбадахи табан жэлэйнгээ зорилгонуудые тодорхойлно.

Нэн түрүүлэн манай управлениин зарим предприятинууд үшөө жэгдэ һайнаар хүдэлнэгүй, ажалай ехэ саг миннтэ хосорно, гаргагдадаг продукциин шанар мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэнэгүй гэжэ тэмдэглэмээр. Тиихэдэ зарим предприятинуудай гол фонднуудһаа продукци абалга бииратай дээшэлнэгүй, ажалшадай салин хүлһэнэй ургалта ажалай бүтээсэһээ түргэдэхэ ушар үзэгдэнэ. Хэрбээ 1971 ондо зөөгдэһэн нэгэ кубометр модонһоо 22 түхэриг 50 мүнгэнэй продукци абтадаг байбал, үнгэрэгшэ жэлдэ 28 түхэриг 28 мүнгэнэй продукци абтаһан байна. Энэмнай табан жэл соо продукци худалдалгын ургасын хэмжээнһээ холо бага болоно. Энэ хадаа шанарай ба тоогой талаар продукциин ургасын таарамжагүй байһаниие гэршэлнэ. Энэ ушар парти ба правительствын арбадахи табан жэлдэ табиһан эрилтэдэ яашье харюусанагүй бшуу. Тиимэһээ бидэнэр бага гаргашатайгаар эрхим шанартай ехэ продукци абадаг болохын тула тэмсэхэ зэргэтэйбди.

Республика доторнай, тэрэ тоодо түлишын промышленностиин предприятинуудта шадаал һаа модо ехээр бэлэдхэхын тула оролдоод, отолжо зөөһэн модоёо һайнаар ашаглажа, һайн шанартай ехэ продукци абаха хэрэгтэ анхарал багаар табигдана. Модо отололгын, хюрөөдэлгын үлөөдэһэн гүйсэд хэрэглэгдэнэгүй. Энэмнай манай үе сагай эрилтэдэ таарахагүй хэрэг гээшэ.

Манай республика дотор модо бэлэдхэдэг багахан предприятинууд олон байһаар. Тэдэнэй мэдэлдэ техникэ ба элдэб түхеэрэлгэнүүд үгтэнхэй. Теэд тиимэ предприятинууд ой модондо хайра гамгүйгөөр хандана, техникэнь гүйсэд һайнаар ашаглагданагүй. Ой модоной ажахын министерствын лесхоз бүхэн 10—20 хүнһөө бүридэһэн бригадануудые эмхидхэжэ, жэл соо 2—3 мянган кубометр модо бэлэдхэнэ. Тиигэхэ зуураа модоной һайниие шэлээд, гаргаша багатайгаар хэрэглэхые оролдодог заншалтай. Мүн тиихэдэ барилгын организаци бүхэн өөһэдын хүсөөр модо бэлэдхэхые оролдоно.

Үшөө нэгэ жэшээ дурдая. Аймаг бүхэнэй түб һууринда элдэб эмхи зургаануудай мэдэлэй 10—15 пилорама байдаг. Теэд тэдэнэй хүсөөр жэл соо арай шамай 100—500 кубометр модон хюрөөдэгдэдэг юм. Пилораманүүдай олонхинь жэлэй дүрбэн сагта миин шахуу байдаг. Тиимэһээ эдэ түхеэрэлгэнүүд ашаг үрэ багатайгаар хэрэглэгдэнэ гээшэ. Эдэ бүгэдэ дээрэһээ хаража үзэхэдэ, байгаалиин баялигта үшөө эзэн ёһоор хандажа һураагүйбди, отологдоһон модоёо ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэнэгүйбди гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй болоно. Энэ асуудалые гуримшуулхаар саг ерээ гэжэ һанагдана.

Улаан-Үдын Серовой нэрэмжэтэ мебель хэдэг фабрикын хүдэлмэриие горсоведэй саг үргэлжын комисси һаяшаг шалгажа үзэбэ. Тус фабрика Загарайн аймагта модо бэлэдхэдэг юм. 1 кубометр хюрөөдэмэл материалынь аяар 83 түхэригтэ болоно. Тиимэһээ фабрикада хэгдэһэн мебель үнэтэй сэнтэй болоно. предприятида ямаршье олзо оруулнагүй. Хэгдэһэн мебелиинье шанар муу, тиимэһээ хүн худалдан абаха дурагүй байдаг.

Мүнөө үедэ хүн зониие, мүн соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудые түлишөөр, илангаяа шулуу нүүрһээр хангаха асуудал тон орёо, хүшэр болонхой. Тиимэһээ аймагуудай түб тосхонуудта шулуу нүүрһэнэй түсхай складуудые бариха саг ерээ гэжэ һанагдана. Тиимэ складуудые барихын тула манай управлениин, бусад албан зургаануудай мүнгэ зөөриие, арга боломжонуудые нэгэдүүлжэ хэрэглэбэл, таатай зохид байха лэн. Тус асуудалые республикын Госплан хаража үзөөд, правительствын үзэмжэдэ табиха зэргэтэй.

Республикымнай гол мүрэнүүдээр модон урадхуулагдахая болинхой. Теэд гол мүрэнүүдээр ашаа шэрэхэ хэрэг гуримшуулагдаагүй байһаар, пристаньнуудые бариха проектшье байхагүй. Жэшээлбэл, Бэшүүрэй райпогой хүтэлбэрилэгшэд Хёлго мүрэнэй эрьедэ шулуу нүүрһэнэй склад барихаар шиидэһэн байгаа. Энэ асуудалые республикын гол мүрэнэй транспортын хүтэлбэрилэгшэд шиидхэнэгүй, хэзээ шиидхэхэ байһаниень мэдэхын аргагүй. Буряад орондомнай ехэшье, багашье гол мүрэнүүд олон. Тиимэһээ гол мүрэнэй һайн транспорттай болохоор саг ерээ гээшэ ха. Энэмнай арадай ажахын хүгжэлтэдэ ехэхэн туһатай байха һэн.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түлишын промышленностиин управлениин предприятинуудай үмэнэ арбадахи табан жэлэй туршада айхабтар ехэ зорилгонууд табигданхай. Үнгэрэгшэ табан жэлэй ажалай дүнгүүдтэ түшэглэн, предприятинуудаймнай хүдэлмэрилэгшэд урдаа табигдаһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тула жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ тэмсэжэ байна. Мүнөө предприяти бүхэндэ ажалшадай суглаанууд боложо, КПСС-эй Центральна Комитедэй проектые зүбшэнэ, 1976 оной социалис уялганууд абтана. Тиигэхэ зуураа үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ, продукциин шанар али болохоор һайжаруулха асуудалда онсо анхарал хандуулагдана.

П. РЕНЧИНОВ,
республикын Министрнүүдэй Соведэй түлишын промышленностиин управлениин начальник.

ТҮЛ АБАЛГАДА БЭЛЭН

Хориин Анаагай совхоздо эхэ хонидой 22 отара бии. Нёдондо эндэхи хонишодой табаниинь зуунһаа 100 хурьга абаа һэн. Мүнөө жэл совхозой хонишод үнгэрэгшэ жэлэйнгээ амжалта туйлаха, үлүүлхэ хүсэлэнтэй. Тэдэнэй дунда жэлһээ жэлдэ түсэб, уялгаяа бэелүүлдэг хонин ажалай түрүүшүүл Г. Д. Доржиева, Ц-Д. Чимитов, О. Т. Тагаров болон бусадай коллективүүд.

Һаяхан ажахын хонишод болон мэргэжэлтэд эхэ хонидые харууһалдаг хонишодой хэр зэргэ хурьга абалгадаа бэлдэһые шалгаба. Тиигэжэ совхозой хонишод түл абалгадаа муу бэшэ бэлэдхэлтэй гэжэ элирүүлэгдэбэ. Илангаяа, ахалагша хонишод Ц-Д. Чимитов, Б-Ж. Дондоков, В. С. Мадерош, Ц. Дамбаевай отарынхид харюусалгатай хаһадаа һайнаар бэлдээ гэжэ тэмдэглэгдээ. Тэрэшэлэн хонишод мүрысөө үнгэргэхэ тушаа хэлсээ баталаа.

Гэбэшье, тус шалгалта дутуу дунданууды усадхаха хэмжээ ябуулгануудые хараалаа.

Мүнөө эндэ сакманщигууд томилогдожо байна. Байгша ондо аймагай түб ба Улаан-Үдэ хотоһоо хамта дээрээ 27 хүн сакманда хүдэлхэеэ ерэхэ юм. Тиин хурьга абалгада хабаадалсаха хүнүүдтэ эртэнһээ байра [illegible] түхеэрэгдэнэ.

Д Р. ДАМБАЕВ.

ВЛКСМ-эй гэшүүн Александр Москвитин — залуу барилгашан. Тэрэ Зэдын аймагай оньһожоруулагдамал нүүдэл 599-дэхи колонныын хоёрдохи управлениидэ шулуушанаар ажалладаг. Залуу барилгашан гол мэргэжэлээрээ гурбадахи разрядтай, гадна модошо дарханай мэргэжэл шудаланхай. Халаанайнгаа нормые ходо үлүүлэн дүүргэдэг нүхэр Москвитин коллектив соогоо хүндэтэй, нэрэтэй болонхой. Коммунис ажалай ударник гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн комсомол хүбүүн КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлэй мүрысөөндэ оролсонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. Москвитин.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

XXV съездын делегат

ҮҮСХЭЛШЭ, ҺУРГАН ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ

ХҮН БҮХЭН ажал, хэрэгээрээ сэгнэгдэдэг. Юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын намар Георгий Иванович Миронов СК-4 комбайнаараа 7650 центнер орооһо суглуулан сохибо. Урдань Түгнэдэ хэншье иимэ ехэ амжалта туйлаагүй юм. Таряа хуряалгада оньһон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэжэ, ажалай габьяа харуулһанайнгаа түлөө Г. И. Миронов Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаба.

1974 ондо Ростовско областиин «Московский» совхозой комбайнернуудай жэшээгээр комбайнуудаа байлгангүй ажаллаха гэһэн үүсхэл Георгий Иванович аймаг соогоо түрүүлэн гаргажа, залуу хүбүүн Юрий Власюк гэгшые туһалагшаар абаад, тэрэнээ бэрхэ механизатор болгоһон. Миронов туһалагшатаяа августын 20-до 18 час соо хүдэлхэдөө, үдэрэйнгөө даабари хоёр дахин үлүүлэн дүүргэжэ, 50 гектарһаа 800 центнер орооһо суглуулан сохибо. Ган гасуур, ургасагүй тэрэ жэлдэ Миронов 383 гектар таряа хадажа, 5000 центнер орооһо суглуулан сохёо. Шиидхэхы жэлдэ ажалай шэнэ габьяа харуулһанайнь түлөө Георгий Ивановичай энгэрые хоёрдохи орден — Октябриин Революциин орден шэмэглэбэ.

— Георгий Иванович, КПСС-эй XXV съездын делегадаар һунгагдаад байхадаа эгээн түрүүн ямар бодолдо эзэлэгдээбта?

— Түрүүн өөрынгөө нэрые дуулахадаа сошожо абааб. Иимэ ехэ этигэл найдабари намда олгогдохо юм гэжэ би хаанаһаа мэдэбэ гээшэбиб. Уданшьегүй нүхэдни намайгаа амаршалжа эхилээ. Тиихэдэнь бахардаһандаа мүртэй үгэшье хэлэжэ шадаашьегүйб. Мүнөө болоод байхада, үнгэрһэн жэлнүүд соо, бүхы наһан соогоо хэһэн ажалайнгаа дүн тушаа шэбшэн бодожо үзэнэб. Минии хэһэн, бүтээжэрхиһэн тиимэшье ехэ габьяа үгы даа.

Г. И. Миронов мүнөө 45-тай боложо ябана. Мухар-Шэбэрэй «Заганский» колхоздо таряашанай бүлэдэ түрэһэн, эндээ ехэ болоһон, 8 класс дүүргэһэн Арба хүрэжэ ябахадань аюулта дайн эхилжэ, эсэгэнь Ваня хүбүүнтэеэ Эхэ ороноо хамгаалхаяа һүртэ дайнда мордоод, хоюулан нэгэ полкдо баатарай үхэлөөр унаһан. Тэрэ үеын үхибүүдэй гүлмэр наһан сагһаа урид боргожожо, аба, аханарайнгаа орондо ара талын ажал хэжэ эхилһэн. Гриша баһал үетэн нүхэдтэеэ сараар газар хахалжа, сеялкэдэ, косилкада, жаткада һуужа, прицепщигээр хүдэлжэ оробо.

Георгий Иванович Гашайн МТС-тэ трактористнуудай һургуули 1950 ондо дүүргэһэнһээ хойшо түрэл «Заганский» колхозойнгоо үргэн уужам таряалан, сабшалан дээгүүр трактор, комбайн жолоодоно. 1966 онһоо КПСС-эй гэшүүн, коммунис ажалай ударник, Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын габьяата механизатор, ургаса хуряалгаар аймагай чемпионой нэрэ зэргэдэ оло дахин хүртэһэн. Хаанашье, ямаршье ажалда хододоо түрүү зэргэдэ ябадаг. Жэл бүри суглуулан сохиһон орооһоннинь 5000 центнерһээ доошо ородоггүй. 2000 гектар таряа хадажа, 32.000 центнер орооһо суглуулан сохижо, табан жэлэйнгээ түсэб дүрбэн жэлдэ үлүүлэн дүүргээ. Тиихэдээ 2000 тухай түхэригэй запасной часть болон түлишэ тоһодолгын зүйлнүүдые алмаһан, арьбалһан байна. Ленинэй партиин гэшүүн һэн тула өөртөө, хамта хүдэлдэг нүхэдтөө эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг, дутуу дундануудтай эбсэдэггүй, колхозникуудайнгаа дунда хүндэтэй һурган хүмүүжүүлэгшэ. Дуратай мэргэжэлдээ 15 хүбүүдые һургажа, бэрхэ механизаторнууд болгоо. Жэшээнь, Василий Овчинников, Нефед Денисов, Юрий Власюк, Николай Щербаков болон бусад Мироновые ажабайдалаймнай багша, һурган хүмүүжүүлэгшэ гэжэ нэрлэдэг, хүндэлдэг. Али олон асуудалаар хандажа, зүбшэл заабари, туһаламжа абажа ябадаг. Георгий Иванович районно, областной партийна конференцинүүдэй делегат, КПСС-эй райкомой гэшүүн, нютагай Соведэй депутат, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг, агитатор, колхоздоо арадай хиналтын бүлэгэй гэшүүн. Октябриин Революциин, Ажалай Улаан Тугай орденууд, В. И. Ленинэй ойн баярай, ВДНХ-гай бронзо медальнууд, «1973—74 онуудай бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн значогууд тэрэнэй үбсүү шэмэглэнэ. Республикын, аймагай партийна, советскэ, профсоюзай, хиналтын органуудай зүгһөө барюулагдаһан Хүндэлэлэй грамота, үнэтэ бэлэгүүдые тоолобол олон байха.

Партийна съездын делегадтай хөөрэлдэхэһөө урид колхозой партбюрогой секретарь И. Ф. Хохлов, бригадынь бригадир Т. Д. Калашников, механизаторнуудтай уулзахадамнай, тэдэнэр Г. И. Миронов тушаа магтаалай үгэнүүдые хэлээ.

> **«Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ туйлаһан амжалтануудайнь, мүн 1974 ондо газар болон мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха талаар арадай ажахын түсэб болон абаһан уялгануудаа дүүргэхэдээ, ажалай габьяа харуулһанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой механизатор Миронов Георгий Ивановичые Октябриин Революциин орденоор шагнаха».**
>
> *(СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1975 оной февралиин 15-най Указһаа).*

Мироновто партийна ямаршье даабари үгэ, саг соонь һайнаар дүүргэхэ. Ямар нэгэн дурадхал оруулхадаа тэрэнээ урид али бүхы талаһаань гүнзэгыгөөр бодомжолжо, ашаг үрыень элитээр тодоруулжа үзэдэг. Шүүмжэлхэдээ нюур сахингүй, сэхэ руунь хэлэжэ, дутагдалаа усадхаха аргыень заадаг, туһалдаг. Тобшохоноор хэлэхэдэ, тэрээндэ совет хүнэй һайн һайхан абари зан, ёһо заншал булта хамтаранхай. Хубиингаа хэрэг тоонгүй, хамтын ажалай түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ябадаг хүн. Колхозой партбюрогой гэшүүн, агитатор, бригададаа партийна бүлэг, депутадуудай пост хүтэлбэрилдэг гээд ажахын коммунистнуудай хүтэлбэрилэгшэ Иван Федотович Хохлов Мироновой ажабайдал, ажал хүдэлмэри тушаа партийна сэгнэлтэ үгэнэ.

— Би Георгий Ивановичые үхибүүн наһанһаань һайн мэдэхэб. Сугтаа наадажа ехэ болообди, һургуулида һураабди, механизатораар хүдэлөөбди. Даа һан ажалдаа үнэн сэдьхэлһээ хандадаг. Хүндэ туһалхал гэжэ ябадаг. Хэн нэгэнэй трактор, комбайнай һаатабал, алад гараад ошонгүй, байжа, заатагүй туһалдаг. Шанарай хойноһоо шангаар тэмсэдэг. Хоюулан комбайнер бүхэнэй ажал шалгадагбди. Шэнэ техникын ерэхэдэ, тэрээндэ һуухам гэжэ огто эрмэлзэдэггүй. СК-4 комбайнаараа долоодохи намараа хүдэлөөд байна. Тэрэнь үшөө хэдэн жэл ябахаар. Комбайнаа өөрөө заһабарилдаг, — гээд, тракторна 4-дэхи бригадын бригадир Т. Д. Калашников нүхэр тухайгаа магтан хөөрэнэ.

Нүхэр Мироновой хори гаран жэлдэ ажаллажа байдаг энэ бригадын коллектив «Газар таряалан эрхимээр эрхилдэг» бригада гэһэн нэрэ зэргэдээ хүрэмөөр ажалладаг. Гектар бүриһөө ургаса хуряалгаар аймаг соогоо оло дахин эрхимлэжэ гараһан. Табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ га бүриһөө 19.5 центнер таряа хуряажа, ажахы соогоо түрүү һуури эзэлээ. Эбтэй эетэй бригадын гэшүүд 1.893 гектар таряаланһаа 33.500 центнер орооһо хуряагаа. Бригада 8 комбайнтай. Ургаса хуряалгаяа жэл бүри поточно аргаар үнгэргэдэг. Мүнөө жэлэй гарилгада 1.048 гектар хара, намарай паар бэлдэгдэнхэй. Бүхы һолоомоёо суглуулжа сомонхой. Үрэһэ хүрэнгэнь тарилгын шанарта хүргэгдэнхэй. Оньһон техникэ заһабарилга график соогоо ябана.

Г. И. Миронов бэрхэ механизатор байхаһаа гадна, һурган хүмүүжүүлэгшэ гэжэ дээрэ хэлээ һэмди. Колхозой түрүү механизаторнуудай нэгэн, Мироновой һурагша В. Д. Овчинников МТЗ-50 трактораараа 5.380 эталонно гектар газар хахалжа, табан жэлэй түсэб эртэ намар үлүүлэн дүүргэһэн. Иимэ жэшээнүүдые дурдабал, олон байха.

Үнинэй механизатор, коммунист Г. И. Мироновой үшөө нэгэ һайн шэнжэ шанар гэхэдэ, тэрэ шэнэ, түрүү юумэ үүсхэгшэ, уралан нарижуулагша, ухаалан зохёогшо. Комбайндаа хоёр бааг тодхохо, хоёр комбайн даажа абаад ажаллаха гэһэн үүсхэл аймаг соогоо түрүүлэн гаргаһан. Нёдондо хоёр комбайн даажа абаад хүдэлхэдөө, 503 га таряа хадаһан, 9.888 центнер орооһо суглуулан сохиһон, салин хүлһэн, запасной часть болон түлишэ тоһодолгын зүйлдэ 358 түхэригэй алмалта, арьбалалта хээ.

Мүнөө юу хэжэ байнат, съездын хүндэлэлдэ ямар уялга абанхайбта гээд нүхэр Мироновто хандабабди.

— Хүшэр хүндэ хүдэлмэри оньһожоруулдаг бригадын бригадираар хүдэлжэ байнаб. Бригададамнай намтай табан хүн. Октябрь һараһаа хойшо 1.500 гахайн байдаг фермэдэхи хүшэр хүндэ хүдэлмэри сүм оньһожоруулаабди. Съездын нээгдэтэр һаалиин 1-дэхи фермэдэ һү хүргэхэ түхеэрэлгэ, центрофуг тодхожо дүүргэхэбди, — гээд Георгий Иванович хөөрэнэ.

Буряадай коммунистнууд республикын механизаторнуудай дундаһаа эгээн эрхимүүдэйнь нэгэн болохо Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой механизатор Г. И. Мироновые өөрынгөө делегат болгон партийна съездэ түлөөлхэл ёһоороо түлөөлөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: КПСС-эй XXV съездын делегат Г. И. Миронов.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

шанар ашаүрэ дэлисэ

ШЭНЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ШЭНЖЭ

Табан жэлэй барилганууд

ҮДЭР БҮРИ ЭРШЭТЭЙГЭЭР

Буряадай барилгын управлениин 136-дахи нүүдэл колонныын коллектив Загарайн аймагта барилга хэдэг. Эдэнэр юһэдэхи табан жэлэй туршада эндэ байрын гэрнүүдые, завод, фабрикануудай корпусуудые олоор бодхооһон юм. Онохойн модоной комбинадай дэргэдэ хибэдэһэ, зомгооһоор хабтагай хэхэ заводой, шубуунай (бройлерно) фабрикын барилгануудые дүүргэжэ, ашаглалгада тушааһан. 136-дахи нүүдэл колонныын барилгашад мүнөө Шэнэ-Бэрээнэй заһабариин заводые үргэдхэн барина.

Шэнэ корпусой барилга түлэг дундаа. Шэнэ корпус дотор хүнгэн машинануудай кузовууд бүтээгдэхэ юм. Эндэ элдэбын детальнуудые даража хэхэ бүтээсэ ехэтэй оньһон түхеэрэлгэнүүд (пресс станогууд) тодхогдохо. 136-дахи оньһожоруулагдамал нүүдэл колонныын барилгашад үнгэрһэн жэл соо 1 миллион түхэригэй барилга хэһэн байна. 1976 ондо тус колонно энэ барилга дээрэ үшөөл ехэ мүнгэ ашаглаха.

— «Үйлэдбэриин ашаг үрэ ба хүдэлмэриин шанар улам дээшэлүүлхын түлөө, 1976 оной арадай ажахын түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай» тогтоолые манай барилгашад һайшаан дэмжэнэ. Тиимэһээл арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ бии байгаа арга боломжонуудаа хэрэглэжэ, бүри шангаар хүдэлхөөр барилгашаднай зоригжонхой,— гэжэ 136-дахи нүүдэл колонныын начальник В. А. Григорьев хэлэжэ байгаа һэн.

Заводой шэнэ корпусой барилгада 1.500 мянган түхэриг һомологдонхой. Энэ мүнгэ сүм ашаглажа, һайн шанартайгаар барилга хэхын тула тус колонныын хүдэлмэришэд хаба шадалаа гаргахал болоно.

Шэнэ-Бэрээнэй заһабариин заводой набтархан хуушан цехүүдэй хажууда үргэн һаруул сонхонуудтай, үндэр ехэ байшан ербын бодожо байнхай. Шэнэ корпус 8 мянган дүрбэлжэн метр талмай эзэлнэ. Шэнэ корпусой барилга дээрэ дүршэл шадабаритай хүдэлмэришэд ажаллана. Шулуушадай бригадир Иван Григорьевич Заиграевтай эндэ танилсабабди. Хори гаран жэлэй туршада барилга дээрэ хүдэлһэн, одоол «алтан гартай хүдэлмэришэн. Бригададань 16 хүн тоологдоно. Энэ бригада коллективэйнгээ дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ ходол эрхимлэжэ ябадаг. Иван Григорьевич Заиграев «1975 оной социалис мүрысөөндэ эрхимлэгшэ» гэһэн тэмдэгээр шагнагдаһан. Бригадынь бэшэшье гэшүүд оролдосотой бэрхээр хүдэлнэ.

Залуу барилгашан Анатолий Тарасов халаанайнгаа даабари 15—20 процентээр үлүүлэн дүүргэнэ. Николай Никитов баһал бэрхэ хүдэлмэришэн. Эдэнэр халаан соо 28—29 кубометр хана барижа, даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ.

— Бригадымнай гэшүүн бүхэн һарадаа 800 түхэригэй барилга хэхэ даабаряа 1000 түхэригтэ хүргэнэ, — гэжэ бригадир И. Г. Заиграев хөөрэнэ.

Энэ барилга дээрэ «Дальстальконструкция» трестын 3 бригада хабсаралгын хүдэлмэри хэжэ байна. 136-дахи нүүдэл колонныын, «Дальстальконструкция» трестын барилгашад партиин XXV съездэ зорюулжа, уялга абанхай. Барилга хэхэ январь, февраль һарануудай даабари зургаан хоногоор уридшалан дүүргэхэ гэһэн зорилготойгоор хүдэлжэ байна. Шэнэ-Бэрээнэй заһабариин заводой шэнэ корпус үдэрһөө үдэртэ хубилжа байна. Ойрын сагта энэ корпус барижа дүүргэхын түлөө барилгашад оролдоно.

К. ЖАМЬЯНОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) барилгашад Л. А. Чмелев, Н. Никитов. Шэнэ-Бэрээнэй заһабариин заводой баригдажа байһан корпус.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ЗАРИМ ДҮНГҮҮД, СААШАНХИ ЗОРИЛГОНУУД

Советүүдэй хүдэлмэри

...ахааминай аймагай нюта... Советүүд тоосоото үе ...рогоо юhэдэхи табан жэлэй ...түсэб болон социалис уялга...нуудые амжалтатайгаар ...дүүргэлгэдэ ажалшадые эл...гүүлхэ талаар эмхидхэлэй ...ариим тэды ажал хэhэн бай...на.

Аймагай Совет, тэрээнэй ...гүйсэдком, мүн нютагай Со...ведүүд ажахы болон соёл ...культура хүгжөөхэ асуудал...нуудые заседанинуудта оло ...хин хаража үзөө. Гансахан ...үнгэрэгшэ жэлэй туршада ...аймагай Советүүдэй сесси ...дэрэ 96 асуудал харагдаа. ...нютагай Советүүдэй гүйсэд...комууд сессидэ бэлдэхэ, хэл...сэхэ асуудалнуудаа шэлэхэ ...хэрэгтэ анхаралаа ехээр та...надаг болонхой. Арадай ...ажахы болон соёл культура ...хүгжөөлгэдэ, ажаhуудал hай...жаруулгада хабаатай эгээл ...шухала асуудалнууд Сове...түүдэй сессинүүдтэ зүбшэн ...хэлсэгдэнэ. Хэлсэгдэhэн ...асуудалнуудай хахадhаа ...олонхинь үйлэдбэридэ ха...баатай байгаа.

Барилга түргэдхэхэ, авто...мобильна харгынуудые заhа...барилха, юрэнхы эрдэмэй ...hургуулинуудай ажаллаха эр...гэ байдал саашадань улам ...hайжаруулха тухай, мүн ...бусадшье олон асуудалнууд ...зүбшэн хэлсэгдэhэн байна. «...Зүүрые хамгаалха тухай» ...асуудалаар РСФСР-эй ...Верховно Соведэй бата...лан абаhан хуулиин ямараар ...дүүргэгдэжэ байhан тухай, ...социалис зөөри хамгаалха, ...колхозуудтахи гол фонднуу...дые ашагтай hайнаар ашаг...лаха, малай үбэлжэлгые эм...хидхэжэ үнгэргэхэ асуудал...нууд нэгэнтэ бэшэ зүбшэн ...хэлсэгдэз. Арадай ажахын ...түсэбэй дүүргэлтэ жэл бүри ...харагдажа байдаг.

Мал ажал дам саашань ...хүгжөөхэ, нуга сабшалангай ...газар hайжаруулhанай, ороо...hото ургамалнуудай ургаса ...дээшэлүүлхэ адууhа мал...да хүсэд хүрэхэ тэ...жээл бэлдэхэ асуудалнуудта ...аймагай Совет, тэрээнэй гүй...сэдком, мүн сельскэ болон ...сомоной Советүүд гол анха...ралаа хандуулжа байдаг. Ай...магай Соведэй гүйсэдком ба...талан абаhан шиидхэбэринүү...дые дүүргэхэ зорилгоор зохи...стой хэмжээнүүдые абаhан бай...на. Манай партиин XXV ...съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр ...ажалын тула тодорхой хэм...жээ ябуулгануудые хараалаа. Ажалшадай депутадуудай ...аймагай Соведэй гүйсэдкомдо ...харьяалтай промышленна пред...приятинүүдые аймагай, мүн ...городской Советүүдэй гүй...сэдкомууд саг үргэлжэ хинан ...шалгажа, хүтэлбэрилжэ бай...на. Аймагай олон пред...приятинүүдай коллективүүд ...табан жэлэйнгээ түсэбые ...болзорhоонь урид дүүргэhэн ...байгаа.

«СССР-эй ажалшадай де...путадуудай эрхэ болон ...уялганууд тухай» Хуу...ли нютагай Советүүдэй ...олонитын дунда эм...хидхэлэй хүдэлмэри hайжа...руулхадань ехэ үүргэ дүүр...гэhэн байна. Депутадуудай эрхэ болон уялганууд тухай Хуулиие хэрэглэхэ талаар аймагай, г о р о д с к о й, сельскэ, сомоной болон поселково Советүүд ехэ ажал хэдэг болонхой. Советүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд хуули дотор табигдаhан эрилтэнүүдые бэелүүлхэ талаар ехэ ажал хэнэ. Хуули дотор табигдаhан эрилтэнүүдтэй зохилдуулан олонитын дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри hайжаруулха хэмжээ ябуулганууд хаа хаанагүй зүбшэн хэлсэгдээ.

Закаменскэ городской Соведэй, Холтоhоной поселково Соведэй, Санагын сомоной Соведэй, мүн бусадшье нютагуудтахи Советүүдэй депутадууд hайн ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Закаменск хотын городской Соведэй промышленность, транспорт, хэлхээ-холбооной талаар саг үргэлжын комисси (түрүүлэгшэнь П. Б. Доброценский), Санагын сомоной Соведэй хүдөө ажахын (түрүүлэгшэнь Н. Б Хадаев), Холтоhоной поселково Соведэй культурно-гэгээрэлэй (түрүүлэгшэнь А. К. Альт) саг үргэлжын комиссинууд ехэ ажал хэhэн байна.

Советүүдэй саг үргэлжын комиссинуудай хүдэлмэри тухай хоёр жэшээ дурдая. Шэнэ зарлалай городской Соведэй промышленностиин, транспортын, хэлхээ холбооной саг үргэлжын комисси гүйсэдкомой үзэмжэдэ үнгэрэгшэ жэл соо 8 асуудал табяа. Үнгэрэгшэ намар Закаменск хотодо хилээмэнэй дуталдадаг, шанарайнь муу байhан тухай гомдолнууд олоор ороhон юм. Депутат Павел Борисович Доброценскиин толгойлдог саг үргэлжын комисси хилээмэнэй заводой ажал хүдэлмэриие hайса шалгажа үзөөд, дурадхалнуудаа Горсоведэй гүйсэдкомдо оруулhан юм.

Санагын сомоной Соведэй хүдөө ажахын асуудалаар саг үргэлжын комиссида 5 депутат хүдэлдэг. Комиссиин гэшүүдэй олонхинь малшад. Эдэнэр ажалаа түсэбэй ёhоор эмхидхэдэг. Мал ажал хүгжөөхэ, тэжээл бэлдэхэ асуудалнууд саг үргэлжэ харагдажа байдаг. Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хэгдэжэ байха үедэ комиссиин гэшүүд малшадай гэр байра шалгажа үзөөд, зарим газарнуудта малшадай гэр байрын муудаhан тухай, ажаhуудалай зохихо арга боломжын хангагдадаггүй байhан тухай заалан юм. Саг үргэлжын комиссиин hайшаалта дурадхал хаража үзөөд, малшадай байра байдал hайжаруулха талаар зохихо хэмжээнүүдые абажа байна.

Иимэрхүү жэшээнүүдые олоор дурдамаар. Депутадуудай үүсхэл саг соонь элирүүлээд, дэмжэхэ, туhалха гээшэ угаа шухала.

Манай арадай hунгамалнууд депутадайнгаа уялга hайнаар дүүргэжэ, олониитые эмхидхэхынгээ хажуугаар ажалдаа үльгэр жэшээ харуулжа, мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана.

Юhэдэхи табан жэлэй, мүн hүүлшын жэлэй туршада аймагай барилгын организацинууд ехэ ажал хээ. Зэдын комбинадай барилгын управлени, «Бурводстройн», «Межколхозстройн» оньhожоруулагдаhан нүүдэл колоннууд табан жэлэйнгээ даабари болзорhоонь урид дүүргээ. Наймадахи табан жэлэйхитэй сасуулбал үнгэрэгшэ юhэдэхи табан жэлдэ барилгын хүдэлмэри 1.7 дахи дээшэлhэн байна. Шанаржуулгын шэнэ, улам хүсэтэй фабрика баригдаа. Юнхэртэ вольфрамай рудник, суспенционно шанаржуулгын цех ашаглагдаа. 17 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай 5 ехэ гэр, хотын муухай уhа сэбэрлэдэг хоёрдохи ээлжээнэй барилга, 250 тонныи багтаамжатай хранилищи, 50 хүнэй hуурitай столово Баянголдо, 140 хүнэй hууритай хүүгэдэй саад Закаменскда баригдажа дүүргэгдээ.

Үнгэрэгшэ табан жэлдэ үйлэдбэриин барилгануудай олоор бодхоогдоhонтой дашарамдуулан арбадахи табан жэлдэ социально-культурна барилга олоор бодхоохо арга боломжо бии болохо байна.

Манай аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд табан жэлэн, мүн үнгэрэгшэ жэлэй даабаринуудые дүүргэхэ талаар ехэ ажал хэhэн байна. Аймагай совхозууд гүрэндэ хүдөө ажахын гол продуктнуудые: hү, мяха, ноохо, хартаабха, овощ худалдахаа табан жэлэйнгээ даабариие болзорhоонь урид дүүргээ.

Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада шэнэ газар элдүүрилэгдэhэнэй ашаар элдүүриин газарай хэмжээн 37,5 процентээр ехэ болоо. Энээнэй ашаар наймадахи табан жэлэнхидэ орходоо ороохо таряа абалга 26 процентээр, овощ—23, хартаабха—22 процентээр ехэ болоhон байна.

Ашаг шэмэ багаар үгэдэг газар hайжаруулжа, ногоо тариhанай ашаар сабшалангай газар 5 мянган гектараар гэхэ гү, али 22 процентээр дээшэлээ. Үнгэрэгшэ жэлдэ таряалан сабшалангай газар дээрэ 75 мянган тонно наг шэбхэ гаргагдаа.

Нийтын малые үбhэ тэжээлээр улам hайнаар хангадаг болохын тула аймагай партийна, советскэ, ажахын органууд арбадахи табан жэлдэ үбhэ ногоо, шэмэтэ тэжээл, ороохото ургамалай ургаса абалгые 1,5—2 дахин дээшэлүүлхэ зорилготой.

Энэ зорилго шиидхэлгэдэ газарай мелиораци гол үүргэ дүүргэхэ байна. Малда бардам хүрэхэ тэжээл, илангаяа белогоор элбэг тэжээл, тэрэ тоодо горох, люпин, люцерн, мүн бусадшье ургамал ехээр таридаг болохын тула мелиораци улам hайжаруулха шухала гэжэ партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проект дотор хэлэгдэнхэй.

Манай аймагта газарай мелиораци hайжаруулха талаар ехэ арга боломжо бии. Арбадахи табан жэлэй туршада аймаг соомнай хамта дээрээ 7 миллион шахуу түхэригэй мүнгэ зөөри мелиорацида гаргашалагдахаар хараалагдана. Энээн тухайда КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй баталан абаhан тогтоол дотор хэлэгдэнхэй. Мелиорациин хүдэлмэри «Бурводстрой» трестын мэдэлдэ байдаг Захааминай оньhожоруулагдамал нүүдэл колоннодо даалгагданхай. Гэбэшье, энэ колонно жэл соо дунда зэргээр 600—700 мянган түхэригэй мүнгэ зөөри ашаглаха аргатай. Табан жэлэй туршада 7 миллион шахуу түхэригэй мүнгэ ашаглахын тула Захааминай нүүдэл колоннын хүсые хоёр дахинhаа үлүүгээр ехэ болгожо, жэлдээ 1 миллион 500 мянган түхэригэй мүнгэ зөөри ашаглаха шухала.

Энэ зорилго шиидхэлгэдэ республикын мелиорациин министерство зохихо туhаламжа үзүүлхэ, хүдэлмэришэд болон технигэ нэмэжэ үгэхэ бээз гэжэ найдагдана.

Шэнэ табан жэлэй туршада малай үүлтэр hайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуулагдаха байна. Тарган мяха ехээр абадаг болохын тула аймагай бүхы ажахынуудта хальмаг үүлтэрэй, мүн сагаан толгойтой казах үүлтэрэй үхэрнүүдые олоор үсхэбэрилдэг болохобди. Энэ асуудал шиидхэхын тула зохихо хэмжээн абтажа эхилэнхэй.

Түмэр харгыhаа холо байдаг манай аймагта автомобильна транспорт hайжаруулха гээшэ угаа шухала. Буряадай автотранспортна управлениин автотранспортна предприяти Зэдын комбинадые, худалдаа-наймаанай, хүдөө ажахын, барилгын предприятинуудые автомашинаар хэрэгтэй соонь хангажа шадаhагүй. Манай аймагай автомобильна предприятиие шэнэ табан жэлэй туршада ашаанай 30—40 машинаар олошоруулхаар. Энэ асуудал шиидхэгдэхэ зэргэтэй.

Арбадахи табан жэлэй түсэб дүүргэлгэдэ ажалшадай хүсэ шадал элсүүлхэ хэрэгтэ Захааминай аймагай ажалшадан депутадуудай Совет, нютагай Советүүд бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ юм.

К. ШУРЫГИН.
Захааминай аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

шанар ашаа үрэ дэлисэ

ШЭНЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ШЭНЖЭ

БАРИЛГЫН ТУСХАЙ КОЛОННО ХЭРЭГТЭЙ

Совет арадай ажаhуудал hайжаруулха гээшэ юhэдэхи табан жэлэй гол зорилго болоно гэжэ КПСС-эй XXIV съезд заахан юм.

Яруунын аймагай олохон колхоз, совхозуудай хүдэлмэришэд партиин анхарал оролдолгодо харюу болгон, мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха табан жэлэйнгээ түсэбые холо үлүүлэн дүүргэнхэй. Илангаяа «Комсомольский», мүн Яруунын совхозууд, «Коммунизм» колхоз ехэ амжалта түйлаhан байна.

Аймагай олохон колхоз, совхозууд ажалшадые hайн гэр байраар хангаха, малай, мүн ажалшадай культурна ажаhуудалай байрануудые олоор бодхоохо асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Эдэ бүгэдые бодото жэшээ дээрэ харуулмаар.

Үнгэрhэн табан жэлэй туршада аймагта бүхыдөө 12600 дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра баригдажа тушаагдаа. Тэрэ тоодо 300 гаран шэнэ гэр байра бодхоогдожо, малшад механизаторнуудай бүлэнэртэ үгтөө. Гансахан «Коммунизм» колхоздо нэгэ, хоёр байратан 45 гэр колхознигуудай хүсөөр баригдаа. Хүүгэдэй хонон үнжэн байдаг 30 hууритай саад, ясли эндэ баригдажа нээгдээ. Колхозой гол бууса Үльдэргэ тосхондо шэнэ магазин, правлениин байшан бэлэн болгогдожо тушаагдаба. Мүн эндэ 50 номертой телефонно станци—АТС тодхогдоо. Колхозой хүсөөр телеретранслятор бодхоогдоо.

Гадна эндэ үйлэдбэриин барилгануудшье олоор бодхоогдоhон байна. 30 автомашинын hууритай дулаан гараж, ороохоной склад, хүсэд түхеэрэлгэтэй таряанай тоог, силосэй 4 траншей, хониной 6 байра баригдажа тушаагданхай.

Юhэдэхи табан жэлэй туршада аймагай ажахынуудта үйлэдбэриин барилганууд олоор бодхоогдоо. Жэшээнь, «Дружба» колхоздо 400 толгой үхэрэй байха ехэ байра баригдажа, бүрин оньhожоруулагдаа. Мүн эндэ үнеэдэй, тугалнуудай байха хоёр байра баригдажа тушаагдаhан байна. Эдэ байрануудта уhа халааха котельнэ, тэжээл бэлдэхэ цех, hү хадагалха hэрюун таhалга бии. Тэжээл тараажа үгэхэ, мал уhалха, шэбхыень газаашань гаргажа байха оньhон түхеэрэлгэнүүд ашаглагдана. hаамхай үнеэдэй байха иимэ шэнэ байранууд мүн «Победа» колхоздо, «Юбилейный». Яруунын совхозуудта үнгэрэгшэ жэлдэ бэлэн болгогдожо тушаагдаhан байна. «Дружба» колхоздо Яруунын, Нарhатын совхозуудта үшөө хэдэн ехэ барилга бодхоогдоно.

Юhэдэхи табан жэлэй туршада аймагай баруун талын дүрбэн ажахыда ороохо хатааха, сэбэрлэхэ хүдэлмэри бүтээсэ ехэтэйгээр хэгдэдэг болоо. Ороохоной, минеральна үтэгжүүлгэнүүдэй типовой ехэ складууд баригдажа тушаагдаа. Нийтын малда витаминтай ногооной гурил гаргаха гурбан аппарат ажахынуудта нэмэжэ тодхогдоо.

Аймагай ажалшадай культурна ажаhуудалай барилганаудшье бодхоогдоно. Жэшээнь, «Комсомольский» совхоздо hүүлэй жэлнүүдтэ хоёр клуб, hургуулиин байшан, интернадай байра, гостиница, ажалшадай ажаhуха хэдэн шэнэ гэр баригдажа тушаагдаа.

Гэхэ зуура, аймаг дотор шэнэ барилгануудые бодхоолгодо элдэб бэрхэшээлнүүд тохёолдоно. Гол шалтагааниинь юуб гэхэдэ, ехэ хүсэтэй барилгын организаци үгы байhаар. Хориин нүүдэл колонныи (ПМК-гай) участок барилгын зарим хубиие даажа абадаг аад, hомологдоhон мүнгэнэй гурбанай нэгэ хубииень арайхан гэжэ ашаглана. Зарим ажахынууд өөhэдынгөө хүсөөр барилга хэнэгүй, капитальна барилгада hомологдоhон мүнгые хүсэд ашагланагүй. Барилга ехээр унжагайруулагдажа, шанарынь hанаhанда хүрэнэгүй. Аймагай түб тосхондо барилга хэдэг РСУ (барилгын управлени) ажалайнгаа шанар hайжаруулжа шаданагүй.

Арбадахи табан жэлэй туршада аймагай колхоз, совхозуудта хэгдэхэ барилгын түсэбүүд табигдажа, баталагдаба. Нилээд ехэ мүнгэ зөөри капитальна барилгада hомологдохонь. Барилгын хүдэлмэри түргэдхэжэ, шанарыень hайжаруулха, hомологдоhон мүнгэ зөөри болзор соонь ашагладаг болохо тухай партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проект дотор хэлэгдэнэ.

Шэнэ, арбадахи табан жэлэй туршада аймагай колхоз, совхозуудта хэгдэхэ барилгын түсэбые заатагүй дүүргэхын тула бэеэ даанхай оньhожоруулагдаhан тусхай колонно байгуулха шухала.

Д. ДУГАРОВ.
манай корр.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН БАРИЛГЫН, ХАБСАРГАЛГЫН БОЛОН ПРОЕКТНЭ ЭМХИНҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй болон 1975 оной түсэбүүдые дүүргэхэдээ, үйлэдбэриин үндэр амжалтануудые түйлаhанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Анащенков Виктор Ананьевичые — «Забайкалтрансстрой» трестын барилга — хабсаралгын 831-дэхи поездын модошо дархан.

Анцупов Иван Филипповичые — «Главвостоксибстройн» 8-дахи автобазын жолоошодой бригадир.

Балданов Бадмажап Будажаповичые — «Бамтоннельстрой» управлениин тоннельнэ 11-дэхи отрядай модошо дархан.

Ведерников Валерий Иосифовичые — Буряадай барилгын управлениин барилга-хабсаралгын 8-дахи управлениин комплексно бригадын бригадир.

Громов Валерий Николаевичые — «Бурятцелинстрой» трестын автобазын жолоошон.

Гусятинская Тамара Евстафьевнае — «Гипронефтестрой» институдай филиалай ахалагша инженер.

Денисова Наталья Кузьминичнае — «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй Мухар-Шэбэрэй оньhожоруулагдамал нүүдэл колонныи бригадир.

Дерес Лев Залмановичые — Буряадай байрын-коммунальна ажахын министерствын заhабарилга-барилгын 1-дэхи управлениин хүдэлмэришэн.

Ерофеев Владимир Васильевичые — «Востокэнергомонтаж» трестын Галуута-Нуурай хабсаралгын участогай электро-гагнуурша н.

Жилин Александр Константиновичые — Буряадай барилгын управлениин оньhожоруулагдамал нүүдэл 145-дахи колонныи штукатур-маляр.

Кашин Николай Михайловичые — «Бурятцелинстрой» трестын үйлэдбэриин предприятинуудай комбинадай хүдэлмэришэн.

Козулин Николай Николаевичые — «Буряткolхозпроект» институдай конструкторнуудай бүлэгые хүтэлбэрилэгшэ.

Коптелев Евгений Владимировичые — «Востоксибэлектромонтаж» трестын Улаан-Үдын хабсаралгын управлениин начальник.

Мельников Николай Васильевичые — «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй Зэдын оньhожоруулагдамал нүүдэл колонныи бригадир.

Москаленко Леонид Карповичые — «ЗапБАМстроймеханизация» трестын оньhожоруулагдамал 146-дахи колонныи экскаваторай машинист.

Новиков Анатолий Дмитриевичые — Гусиноозёрско ГРЭС-эй барилгын управлениин бетонщигуудай бригадир.

Орлова Ольга Никифоровнае — «Востсибгипросельхозстройн» Буряадай институдай таhагай начальник.

Осипов Евгений Васильевичые — «Дальсталькконструкция» трестын Буряадай барилга-хабсаралгын управлениин хабсаргагшадай бригадир.

Персидский Сергей Николаевичые — «Буржелезобетон» үйлэдбэриин нэгэдэлэй экскаваторай машинист

Торсогоева Лилия Петровнае — «Бурятгражданпроект» институдай конструкторнуудай бүлэгые хүтэлбэрилэгшэ.

Тыхеев Трофим Тынчеевичые — Улаан-Үдын хирпиисын заводой хүдэлмэришэн.

Чебунин Евтей Демидовичые — «Сибхиммонтаж» трестын Забайкальска хабсаралгын управлениин слесарь-хабсаргагшадай бригадир.

Чимитцыренов Дамби — «Главсельэлектросетьстроин» оньhожоруулагдаhан 56-дахи колонныи электро-хабсаргагша.

Юферев Геннадий Сергеевичые — «Востоксантехмонтаж» трестын Буряадай хабсаралгын управлениин электро-гагнууршан.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Советүүдэй байшан.
1976 оной январиин 29.

ШАЛГАЛТЫН ШАНГА ҮЕ

Ороноймнай дээдэ hургуулинуудта шалгалтын үе үнинэй эхилэнхэй. Зарим студентнэр үбэлэйнгөө шалгалтануудые дүүргээд хоёр долоон хоногой амаралтада гаранхай. Харин нүгөөдүүл hаяхана хилээд. hахы hалаг оролдожо, хахад жэлэй туршада мэдэхэ болоhон юумэеэ дахин дахин дабтана.

Зүүн Сибирь дотор нилээд томохон дээдэ hургуулинуудай нэгэн болохо ВСТИ-дэ шалгалтын үе түлэг дундаа ябажа байна. Нэгэдэхи курсын студентнэр январиин 25-да шалгалтаяа дүүргээд, амаржа байнад. Харин 2-дохи, 3-дахи курсынхид эрдэм мэдэсээ туршажа байнхан. Ахалагша курсынхидай зарим группынхид гүрэнэй шалгалта барижа дүүргээд, дипломой урда тээхи практикада гараа. Тэдэнэр оронойнгоо олон хото городуудта эльгээгдээ. Дээдэ hургуули дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр залуу мэргэжэлтэд практика үнгэргэhэн газартаа эльгээгдэхээр хараалагдана.

Амаралтын үедэ студентнэрэй амарха, шэнэ хүсэ орохо хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. Зүүн Сибириин технологическа институдта «Ровесник» гэhэн клуб эмхидхэгдэнхэй. Мүн «Аршан», Дарасун, Ангара, Кисловодск болон бусад газарнуудта ошожо амарха путевконууд студентнэртэ үгтэнэ.

Манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Машина бүтээлгын факультедтэ шалгалтын үедэ. 2. Уншалгын зал соо.

Н. ЕФИМОВЭЙ фото.

Телефон телеграф радио

ХИЛЫН СААНАhАА

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ

Хилын саанахи хэблэл Советскэ Союзай Коммунис партиин болохоёо байгаа XXV съездэдэ зорюулагдаhан олон тоото материалнуудые тунхаглана. Партиин XXIV, XXV съезднүүдэй хоорондохи үе соо дэлхэй дээрэхи хэрэгүүдтэ Советскэ Союзай, хани нэгэдэлтэ бусад социалис оронуудай үзүүлдэг нүлөөн нилээд ехээр үргэдөө. Түрүү хараа бодолтой оронуудай хүсэ нүлөөн улам бэхижэhэн, дэлхэй дээрэхи хүсэнүүдэй хубаарилга социализмын аша туhада бүри ехээр хубилhан байна.

Социалис оронуудай коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай Центральна Комитедүүдэй секретарьнарай уласхоорондын ба суртал бодолой асуудалнуудаар январиин 26-да Варшавада болоhон ээлжээтэ зүблөөнэй дүнгүүдые социалис оронуудай газетэнүүд үргэнөөр шэнжэлшэ үргэлжэлhөөр.

Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэhэн районуудта эсэргүү ябуулгануудые сайгон армиин хэхэ үеэр **Арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй плендэ абтаhан, хүлhэнэй дахуул армиин олохон солдадууд ба офицернүүдые хаалтаhаа сүлөөлхэ гэжэ Вьетнамай Арадай армиин командованиин шиидхэhэн тухайда** Ханойн газетэнүүд мэдээсэбэ.

Лондондо байдаг СВАПО-гай (Баруун-Урда Африкын арадай эмхиин) түлөөлэгшые мэдүүлгые Англиин хэблэл тунхаглаба. Анголодохи дайнда ФНЛА-гай ба УНИТА-гай талада хабаадахынь тула Англиин хүлhэншэдые эльгээхэ ябуулга буруушааhан эрид буруушаал тэрэ мэдүүлгэ доторнь хэгдэнэ.

Хүдэлмэригүйдэлгэ тухай асуудалаар Общинануудай палатада болоhон ярилдаануудые Лондоной газетэнүүд шэнжэлнэ. «Морнинг стар» газетын бэшэhэнэй ёhоор, энэ бэрхэтэй асуудал шиидхэхын тула правительствын зүгhөө мүнөө хүрэтэр ямаршье үрэтэй хэмжээн абтаагүй байна.

(ТАСС).

ПРАГА

Хархис ябуулгыень элирүүлбэ

ТАСС

Чехословакиин тагнуулай офицер баруунай гүрэнүүдтэ 7 жэл соо хүдэлhэнэйнгөө hүүлээр Эхэ оронд оо hаяхан бусажа ерээ гээд эндэ мэдээсэгдээ. Тэрэ «Сүлөөтэ Европо» гэдэг хархис ябуулганууддай радиостанцида нэбтэрэн орожо, орон нютагаа урилагшадай хэдэ хэдэн эмхиин хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта ажаллан, ехэ юумэ мэдэжэ абаhан байна.

Эб найрамдалда зүрюу харша hүйдхэлтэ ябуулганууды эдэ эмхинүүдэй ЦРУ-гай хүтэлбэри доро хэдэг тухайнь элирүүлhэн мэдээсэлнүүдтэй хэблэлэй, телевидениин, радиогой туhаламжаар Чехословакиин олониитэ танилсаха байна гээд мэдээсэгдэнэ.

ТОКИО.

ЯПОНОЙ БУРУУШААЛГА

ТАСС

Японой МИД мэдүүлгэ тунхаглаба. Февралиин 23-да ядерна түхеэрэлгын КНР-тэ тэhэлэгдэhэн тушаа буруушаал тэрэ мэдүүлгэ доторнь хэгдэнэ.

Хитадта ядерна туршалгануудые хэхээ болихо тухай эрилтэ Японой МИД-эй мэдүүлгэ дотор табигдана. Ядерна тэhэлэлгын хэгдэhэнhээ уламжалан сэхэ гү, али далдаар ушаруулагдаhан хохидолые харюулха эрилтэ Хитадай үмэнэ габиха эрхэ Японой правительство өөртөө үлөөнэ гэжэ мэдээсэгдэнэ.

ТАЛЛИН. «Кик-ин-де-кек» гэжэ эртэ урда сагай башни. Эндэ мүнөө хотын музейн филиал оршодог.

ТАСС-ай фотохронико.

БОНН

Г. ШМИДТЫН ПРАВИТЕЛЬСТВЕННА МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

ФРГ-гэй канцлер Г. Шмидт бундестаг дээрэ правительственна мэдүүлгэ хэхэдээ, СДПГ-СВДП-гэй коалиционно правительствын гадаадын ба дотоодын политикын гол зорилгонуудые тодорхойлhон байна. Зүүн ба баруун оронуудай хоорондын харилсаандахи шахардуу байдалые hуларуулха политикаяа ФРГ-гэй правительство батаар баримталан бэелүүлхэ байна гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Манай гадаадын политика шахардуу байдал hуларуулха, харилсаа холбоо тогтоохо хэрэгтэ шэглүүлэгдэхэ ёhотой гээд Г. Шмидт хэлэбэ. Зүүн ба баруун оронуудай хоорондохи харилсаан тушаа политикаяа урдынхидал мэгэ найдамтайгаар бэелүүлхэ, тэрэниие улам гүнзэгырүүлэн хүгжөөхэ ёhотойбди.

Советскэ Союз ба Зүүн Европын бусад гүрэнүүдтэй ФРГ-гэй баталhан хэлсээн ехэ удха шанартай байна гэжэ канцлер тэмдэглээ. ГДР-ые гүрэн гэжэ ФРГ-гэй зүгhөө мэдэрэгдээгүй hаань, СССР ба ПНР-тэй договорнуудай баталагдаагүй hаань, Баруун Берлин тухай дүрбэн талын хэлсээн абтахагүй байгаа гээд тэрэ хэлээ. ГДР-тэй договорнуудые, хэлсээнүүдые, ЧССР-тэй договор баталаагүй. Венгри болон Болгаритай дипломатическа харилсаа тогтоогоогүй hаа, Европодохи шахардуу байдал hуларуулха политикаяа үргэлжэлүүлжэ шадахагүй байгаабди.

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар нийтэ Европын зүблөөн гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаае hайжаруулгада нүлөөлжэ шадаха политическэ холбоо барисаанай гурим тогтооhон байна гэжэ тэрэ саашадаа тэмдэглээ.

АФИНА

ОЛИМПИАДЫН ГАЛ НОСООГДОБО

ТАСС

Олимпиин наадануудай үнгэргэгдэдэг газарта — эртэ урдын Олимпиада, Зевсэй hүмын hандархайнуудай хажууда, 1976 оной Үбэлэй Олимпиадын гал носоогдоо. Грециин мэдээжэ актриса Мария Москолиу Олимпиин галые нособо.

Олимпиин гал январиин 30-да самолёдоор Венэдэ абаашагдаад, тусхай автомобиль дээрэ табигдажа, Австриин бүхы провинцинуудай түб хотонуудаар аяншалан дамжаха юм. Грециhээ ерэhэн гал Тиролиин гол хото —Инсбрукта февралиин 1-нэй үдэр хоер булад тагша соо баларжа эхилхэ. Энэ ушар Олимпиин наадануудай эхилэлгын гол ёhолол болохо.

ЛУАНДА

ИНТЕРВЕНТНҮҮДЭЙ БА ҮЙМӨӨШЭДЭЙ ЗЭРЛИГ ААША

ТАСС

Өөhэдынгөө «нийслэл» болгожо үймөөшэдэй соносхоhон Уамбо хотодо Анголын Арадай Республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дүтэлхэтэй хамта, урбагшадай дунда өөhэд хоорондын тэмсэл шэнэ хүсэтэйгөөр hүжэрэнхэй.

ФНЛА-гай ба УНИТА-гай бүлэгүүдэй хоорондын тулалдаанууд Уамбодо замханагүй, — гэжэ «Жорнал да Ангола» газетэ түрүү бэшэг дотороо дурдана. Иимэ тулалдаануудhаа уламжалан тохёолдоhон эмхи гуримгүй байдалhаа шалтагаалан, Уамбын (хархис дахуул этэгээдүүдэй номнол тараадаг) радиостанциин дамжуулганууд хэгдэхээ болёо. Үймөөшэдэй хоорондын зэбсэгтэ тулалдаанууд үргэлжэлжэ, улам hүжэржэ байhан ушар хүлhэншэдэй эбсэлгын эсэсэй ойртожо байhые гэршэлнэ гэжэ тус газетэ тэмдэглэнэ.

ЛИССАБОН

Хорото hүйдхэлэй ябуулгануудые буруушаана

ТАСС

Португалиин олохон районуудта эгээн хархис этэгээдүүд хорото зэрлиг ябуулгануудые хэhээлтэгүйгөөр хэжэ үргэлжэлhөөр. Удаа дараалан зургаан тэhэлэлгэ х э г д э ж э, профсоюзна эмхинүүдэй, зүүнэй үзэл бодолтой партинуудай байрануудта горитой хохидол ушаруулаа. Иимэ ушарнууд январиин 29-нэй hүни ороной хойто зүгтэхи Брага гэдэг багахан хотодо болоhон байна. Демократическа түйлалтануудые хамгаалхын тула яралтай хэмжээнүүдые абахыень Португалиин Компарти, бусад түрүү үзэл бодолтой эмхинүүд уряална.

Орон доторoо демократическа гурим хангаха, иимэ зэрлиг бүдүүлиг ябуулганудhаа хүн зониие сахин хамгаалха шухала гэжэ ПКП-гэй ЦК-гай информациин ба пропагандын таhагай мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

УРАН ЗУРААШЫН ДЭБТЭРҺЭЭ

«Доржи Банзаров Бестужевайда айлшаар» гэһэн зураг олондо мэдээжэ болоһоор үнинэй юм. Энэ зурагые бэлигтэй уран зурааша Ким Африканович Дульбеев зураһан юм. Тэрэнэй зурагууд тоdo хурса, өөрсэ янзын байдаг. «Партизангуудай хизаартаа», «Хирургинууд» гэһэн зурагуудынь харагшадай, мэргэжэлтэдэй үндэр сэгнэлтэдэ хүртэнхэй.

Үнгэрэгшэ жэлдэ болоһон «Совет Алас-Дурна зуг» гэһэн выставкэ дээрэ «Майн ногоон» гэһэн пейзаж, «Геологой портрет» табигдаа бэлэй. Уран зурааша угаа шадамараар Байгаали зурагладаг. Энэ намар Байгаалай эрьеэр ябаа ушар. хэдэн олон этюдүүдые пастелеэр зураа.

К. А. Дульбеев ажалай түрүүшүүлэй, эрдэм наукын эдэбхитэдэй портредүүдые уран зохидоор зуража байдаг. Үнгэрэгшэ намар уран зурааһан Зэдын аймагта ошоходоо хэдэн зурагуудые уншагшадайнгаа анхаралда дурадханабди.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Уран зурааша К. А. Дульбеев. 2. Суута хонишон Г. Цыремпилова. 3. XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой механизатор Ажалай Улаан Тугай, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденуудай кавалер Калёнов Василий Павлович.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

БАРГАЖАНАЙ УРАШУУЛ

Баргажанай аймагай урашуул арадай уран бэлигтэнэй фестивальда тон эдэбхитэйгээр хабаадана. Баргажанай урашуул фестивалиин 1-дэхи турай үедэ бүтээгдэһэн урашуулай выставкэ эмхидхэгдэжэ, Эндэ 8 урашуулай 70 бүтээл аймагай Соёлой ордон дотор табигдаа.

Уран оёдолшод Т. Я. Башкир, Е. К. Руженко, Л. А. Иванова болон бусад урашуулай бүтээлнүүдые олоной уэмжэдэ табиба. Тэдэнэр гэр дотороо шэмэглэл хайшан гэжэ шэнээр, мүнөөнэйхеэр, үндэһэнэй угалзануудые хэрэглэн хэжэ болохоб гэжэ харуулаа. Хоёр уран урашуулшад урагууд дээрэ анхаралаа хандуулан гаргажа тоготоо.

Ю. С. Луговой. Тэрэ Баргажан тосхондо үхибүүдэй байшангай хүмүүжүүлэлтэ байшангай нюугаа хүбүүдэй бүтээлнүүдые тэдэнэй ажабайдалтай нягта холбоотой. Үхибүүдэй байшангай вестибюль Луговой ехэ зохидоор шэмэглэһэн юм. Мүн өөрыгөө гэртэ тон һонирхолтойгоор модоор, эдэ дээрэ дабтажа хэһэн шэмэглэлнүүдые хэнхэй. Выставкэ дээрэ уран урааһан хэдэн зурагууд табигданхай. Эндэ Луговой Баргажан нютагайнгаа саһатайшье, наратайшье байгаалиие тодо хурсаар зураглан харуулна.

Тэрэ аhала барагаар портредүүдые хэдэг. Выставкэ дээрэ дүрбэн портредынь табигдаа. Хоёрынь тоһон шэрээр зурагданхай, нүгөө хоёрынь будагаһан фанерэ дээрэ һиилэгдэнхэй. «Хүбүүнэй портрет» ба «Басаганай портрет» тэмдэглэлтэй.

Уран урааша Петр Стефанович Коршуновай «Минии гудамжа» гэһэн зурагаа выставкэдэ табижа, тэрэнь харагшадай һайшаал магталда хүртөө. «Загаһа барилгын судныш капитан» болон Байгал тухай ша энэ этюдууд олоной анхарал татана. Коршуновай Байгалай эрьеэр олдоһон модон янзынхидые үндэһөөр һонин бүтээлнүүдые хэдэг.

Баргажанай урашуул арадай уран бэлигтэнэй фестивальай энэ аhала һайн бэлэдхэлтэйгээр, уран һайханайнгаа талаар үндэр бүтээлнүүдээр угтаа гэжэ энэ выставкэ харуулна.

А. ЧАЙКОВСКИЙ
Республикын культурын министерствын научно-методическэ түбэй методист.

Январинн эгээл хүйтэн үедэшэ, үглөөнинь 35—40 градус болоходонь, Байгал далайнайнай мүльһөөр хушагдадаг гээшэ. Тиихэдэ хээрэ амидардаг зэрлиг ан, шубуудта эгээл бэрхэтэй сагынь ингинама хүйтэн үбэл болоно. Шубууд энэ үедэ даарана, хоолоор дуталдана, Хүхэ буха, шписагаалдай, шаазгай болон турлаагууд тосхондо орожо айлай газаагуур эдихэ юумэ суглуулна. Тиихэдэ һойр, хура, хүүн хүнанай буурсаг суглуулжа хоолоодог, һүнидөө саһан доро хуража хонодог байна.

Ой соо ороходо аали намдуу, агаар тунгалаг. Үбэлэй соо саһан. Нарһанай мүшэр дээрэ тогтоһон саһа холоһоо харагдана. Эдэб ангуудай дүрсэ мэтээр үзэгдэнэ. Түгсэгүүд дээрэхи саһан томо сагаан нарсыг мэтээр харагдаха.

Эгээл энэ үедэ ангуудай нэхы нэмэргэ үнгэеэ хүсэнхэй. Ноохонинь ута хөөбэрынь үдхэн. Елэн хара, хаянхыда ошоноо илааюжа байдаг арһатай булган саһан дээрэ шандаган шэнгээр һэн хээд, олзо бэдэржэ нүхэнһөө холуур зайгуултана. Тэрэ иланга шандага, хэрэй ехэнхиэрээ сэһэн һайн, үргэлжэ хэлэжэ бэлэн, сайгаа зайгуулана. Үнэгэн эдэ эгээл бэрхээр гэрхэбиэгээ ябажа, һонирхуулдаг юм. Шандахай эгээл хараас һэн наргаанай арһатай болоно. Эгээл эндэ үедэ шонын зайгуултадаг газараар, нэр дэлэдээ байна. Шандага хүн шэнгэн мэтээр хэмээн үрэнэ...

(Январинн үедэ эгээл хүйтэн үедэ хэрмэн хадаа модоной хүнды соо гү, али шэлбэнэ, мүшэрээр бэлдэһэн хүрил соогоо эхэнхи сагаа үнгэргэнэ. Үгэлөөнэй жабарта хэрмэн газарта буужа, намартаа нюуһан һамарай борбоосгой, хабаһан дархлагуудаа бэдэржэ хооллоно.)

АН АМИТАД ҮБЭЛЫЕ ЯАЖА ДАБАНАБ?

Январинн хоёрдохи хахадаар шонын ороон эхилжэ, арьятай табатай абаа арьяатайгаа һүрэглэн ябадаг. Тэдэнэр үлэгшэнөө буляалдажа, шуһа адхараа аляналдадаг.

Шононууд үбэлэй үедэ гүрөөһэнүүдтэ үргэлэ хэжэ, тэдэнние олоор баридаг. Буганахай хабсагайн эрмэгтэй хашаажа, тэндэһээн халаан ябадаг. Энэ үедэ ушарха хабсагай байсануудай халаада ангай янан, эбэрнүүд, һорһон бар ябахатай хэбтэгэр газар ябата. Эгээл энэ үедэ шоны зайгуултадаг газараар, нэр дэлэдээ байна.

Бодон гахай һамарай үнаһан борбоосгойнуудые бэдэржэ, хүшатай газарта бэдрэна. Бодон гахайн ороон һаахан үнгэрөө. Оройной үедэ хадаагай хадаараа, шархатаһан, турлаан азарга гахайнууд, һүрэгһөө таһаржа, амяараа ябажа, бэеэ эдинэ.

Гүрөөһэнүүд тарланай понь сабшалан дээгүүр бэлшэдэг. Ойн соорхой, хадын тала хадарнуудаар ябана. Гүрөөһэнүүд үдэртөө буртаг шэрээни соо оложо, унда хүлөөрэ саһа сабшажа, газарай хүрьһэниэ хэрэглэн хонохойлгоод. Хибэдэһэн хибэжэ амардаг байна.

Гурын эбэр үни унахлан. Эгээл мүнөө январинн һүүлээр тэд ... шэнгээр шүшэн эбэр ургаж ... байна. Бүгэнүүд ... баянтай бэлшээри ... түймэрэй бололһон... най, хүнды болон модо ... һон газарта байрлана. Хабтар һэргэг һэн тула ... хадын нюрууда гараж... тоё амардаг заншалтай ... гын эбэр февралиин ... шаар унадаг.

Хүрээ эбэртэй ханд... бүүд уняанатай байна ... хэ соо, эхэнхи ушарта ... эрьеэр байрладаг гээшэ ... дээрэ үбэлэй үедэ бүрг... най, жэжэ уялаанай ... рээр эдээлдэг. Ута хүл... һэн тула гунзэгы саһа... ядалдаггүй, метр гүн... үлдөөгүй хандагай ... хүр соогуур наһаа амар ... ж өөсөх ор аргатай. Т... хандагай ... арханагар ... мүн лэ үбэлэй үедэ ... һүүл багаар унадаг.

Буга, хандагайнууд ... дөө голдо орожо, газаа... жартай хүрьһэнһөө ... гарадаг гашуун амтатай ... ра тошон долоохо ...

Эшээнэдэ эродог ... бабгай, доргон, тарб... зараа болон ... нүхэн соогоо унтажа ...

Доргон бабгай хоёр ... мошье бухэ нойроор ... гуй, шагнааржаха хэб... Зарим игаабари үдэр ... һөөрөө ородог.

Туруута ангуудай ... олзоборини шүбуудай ... ри январинн 15-һаа ... хэл.

М. ГЫЛЫКОВ,
биолог-охотовед.

ЗАГАРАЙН АЙМАГТА

САДУУД НЭЭГДЭНЭ

Һүүлэй жэлнүүдтэ Загарайн аймагай Татарский ключ, Шэнэ-Бэрээн тосхонуудта хүүгэдэй саадууд нээгдэнхэй. «Бурводстрой» трестын хүдэлмэришэд 50 хүүэй һууритай хүүгэдэй үшөө нэгэ саад ашаглалгада оруулба. Досоонь ужкам һэруул, мүнөөнэй түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Хүмүүжүүлэгшэд Л. Я. Кравченко, Л. М. Иванова, Т. Ф. Козлова, В. В. Гранева гэгшэд тусхай мэргэжэлтэй юм. Саадые даагшаар В. Л. Ликанина томилогдоо.

БЭЛИГТЭЙШҮҮЛ ЭЛИРХЭНЭ

Байгша оной январинн 24-һөө февралиин 4 болотор уран һайханай коллективүүдэй Бүхэсоюзна фестивалиин хоёрдохи харалга аймаг дотор эхилбэ.

Культурын байшангуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна болон комсомолой эхин организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд концертнүүдые саг болзоортоо эмхидхэгдэжэ, табигдажа байхые хинан шалгана.

Февралиин 8-най үдэр Загарай тосхоной соёлой ордондо уран һайханай коллективүүдэй түгэсхэлэй концерт табигдахаар хараалагдана.

Л. ВИЛЬМОВА.

БАГАШУУЛАЙ УРАН БЭЛИГГЭЙ КОНКУРС

Буряадай хэлхээ холбооной управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй үхибүүдэй уран шадабариин конкурс жэл бүри үнгэрэгдэдэг юм. Энэ хэмжээ ябуулга һайн һайхан заншал болонхой. Гурба наһанһаа 5-дахи классай һурагшад хүрэтэр наһатай багашуул энэ конкурсдо хабаадалсадаг. Энэшье жэлдэ ниитэ конкурс үнгэрэгдэбэ. Түхэл шэнжэлэрээшье, удхаараашье янза бүриин зурагууд эндэ табигдаа.

Черниговская Оксана, Гомбоева Лиза гэгшэд сааргаар олон үнгэ ниилүүлэн, апликацинуудые гоё һайханаар бүтээжэ, олоной анхаралда табиба. Тэдэнэр гоё һайханиие ойлгохоһоо гадна, уран бараар бүтээжэ шадаа. Челпанов Виталий «Байза даа» гэһэн темэдэ скульптурна бүтээл пластилинээр хээжэ, уран гартай байһанаа харуулба.

Ира Челпанова галдажа хээ гүйлгэн, «Шэнжэлэгдээгүй арал» гэһэн зураг бүтээгээ. Мэдээжэ, таагдаагүй зүйлнүүд энэ зурагта олон даа. Гэбэшье басаган нюусын хадагалһан хизаарые шэнжэлхэ, мэдэхэ дуратай байһанаа эндэ харуулна. Витя Калёнов замбуулинай дайдын гүн уруу ниидэхээр эрмэлзэнэ. Һонор ухаатай, зоригтойхон хүбүүн байһаниинь тэрэнэй хүдэлмэри соохоо мэдэгдэнэ. Тэрэ Циолковскиин зохёолнуудые дал лэ уншаһан байгаа хаш. Хэрбээ хэн болохоб гэжэ асуугаа һаатнай, Витя мархангүй ниигээ эрьесэжэ байна: «Летчик-космонавт болохоб».

Бухгалтер Тимошенкын хүбүүн үхэ ногоон ой тайга, хада уулын, сэнхир тунгалаг нуурнуудай дунда зогсоно байһан хэрбээтэр гоё бэлэтэй буга зуража, олониие гайхуулаа. Энэл даа, гоё һайхан дэлхэй. Энээниие багашуул гүн сэдьхэлһээ мэдэрэн ойлгоно.

Зотова Оксанын хүдэлмэрине анхаралтайгаар харахада тон нарии нягтаар бүтээһэн байха юм. Дүрбэтэйхэн басаган һиилэжэ, саарһаар ниажа эвтомобиль бүтээгээ.

Дээрэ нэрлэгдэһэн хүдэлмэри бүхэн багашуулай уран һайханай бүтээлнүүдые гүнзэгыгөөр ойлгодог, ухаан бодолоор һонор байһаниие гэршэлнэ. Эдэ хүдэлмэринүүд эрхим гэжэ тоолоогдоо. Уланова Алена, Салимова Элеонора, Раднаев Жаргал, Незеров Саша гэгшэдэй хүдэлмэринүүд баһал һонирхолтой байгаа. Тэдэнэр булгаа үнэтэ бэлэгүүдтэ хүртөө.

Р.-Ж. АБИДУЕВ,
уран зурааша.

ШЭНЭ КРУЖОК ЭМХИДХЭГДЭЭ

Радиотехникэ шудалха шэнэ кружок аймагай түбэй пионернэй байшангай дэргэдэ нээгдэбэ. Мухар-Шэбэрэй дунда һургуулиин физикын багша И. И. Павленко энэ кружогые эмхидхэбэ, мүнөө хүтэлбэрилнэ.

Эдиршүүл радиотехникэ гүнзэгыгөөр шудалжа, орёо схеманууды хэдэг болонхой. Жэшээлхэдэ, Толя Днепровский, Саша Красинский гэгшэд өөһэдөө радиосхемэ зохёожо, приемник задалаад, холбожо һураһан байха юм.

Эдиршүүлэй техническэ творчествын выставкэ март һарада үнгэрэгдэхөөр хараалагдана. Энэ кружогой гэшүүд тула бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ байнхай.

В. ШИРДАРМАЕВ.

30 МҮНГӨӨР—ХОЛОДИЛЬНИК

Аймагай түбэй нөөсэлгын касса шэнэ жэлэй лотерейн биледүүдээр шүүһэн шүүбэри тулажа эхилбэ. Петропавловка тосхоной ажаһуугшад Г. Н. Бахутов, П. Н. Кавелин гэгшэд холодильник абаһан байба. Тэдэ хоёр холодильнигуудые шүүгээ. Г. Н. Бахутов 335 түхэригэй «ЗИЛ», нүгөөдэнь 250 түхэригэй ... дильник шүүгээ. Мүн ... гай түб тосхондо ажаһ... Н. Б. Гармаева машин... нэжэлдэһэн лотерейн ... шүүһэн байна. 1—100 ... риг хүртэр мүнгэн шүү... ри ехэ олоор тудаа.

М. ГАЛСАНОВ.
Зэдын аймаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: П. С. Коршуновой модоной үндэһөөр хэһэн бүтээл.

Болоһон ушар ГАХАЙНЬ ЮУНДЭ ЗЭРЛИГШЭЭБ?

Яруунын аймагай «Улаан-Туяа» совхозой Сүмбэрэй эбэртэхи бодо малай гүүртые даагша И. Алсахов нэгэ үдэр гэртээ хоёр гахайгаа байгаа. Үнгэрһэн жэлэй хабар, шэб харахы нэгэтэ һүни тайгын зээн—бабгай газаань ерэжэ, нэгэ гахайень үхэтэрнь бажуулан һэн байба.

Харин хоёрдохи гахайнь айһандаа ор һээгүй угы болон ошоо. Аһар хоёр һара үнгэрһэн хойно угы болоһон гахай хүнэдэ хаа-яа харагдадаг, тедэ гэртээ ерэдэггүй байба. Тэрэ гахай баабгайһаа ехээр лэ айһан байгаа хаш.

Ойгоор зайгуултажа, зэрлигшэһэн гахайгаа танихадаа, И. Алсахов ангушан С. Шагдаровые гуйжа, тэрэнээ алуулаад, мяхынь абаһан байба.

Д. ШИРАБОН.

ТҮРҮҮШЫН ДУҺАЛНУУД

Байгал шадар февраль ... рада ингинама хүйтэн ... нүүд һуларжа, үбэлэй ... рэжэ, сахалһан ... үзэгдэбэ. Шанга хүй... һулагымсаар газаа, ... ябаһан һүрэг мал ... элшэдэ бэеэ шаран, ... дуурадаг заншалтай. ... шье гайхалтай юм бэзэ ... хонгой һэрэнэ туш ... шэнэ шанга хүйтэн ... ни элээ шангадажа, ... үдэр үзэгдэнэ гээшэ... түрүүшын дуһалнууд ... рэгэй наруули талын ... түрүүшын дуһалнууд ... но, тала дайдын саһан ... гэ зөөлэрбэ. Ингэжэ ... раль һарада хабарай ... ай эхилһэн тэмдэг ...

Манай республикэ ... февраль һарада ... 1—6 градус дулаан ... Һарын туршада ... 5—15 миллиметр саһан ... хо гэхэ гү, али энэнь ... соогоо байха. Энэ ... эгээл шанга хүйтэн ... ниндөө 25—30, хойто ... гуудта 30—35, үдэртөө ... арбан хоногой эхиндэ, ... дохи арбан хоногой ... гаар үзэгдэхэ ... хүлэгдэ...

Игаабартай, дулаан ... нүүд февралиин ... арбан хоногой тэ... үзэгдэхэ. Хабарай ... үдэртөө, үдэртөө 0—5 ... 8—13 градус хүртэр ... болохо эзэгэтэй.

Бырын хоёрдохи ... хоногой һүүл, гурбадахи ... бан хоногой ... рууи-хойто зүгһөө ... 10—15 метр ... халхидта, зарим ... та шуурганхаар ...

Байгал-Амарай ... май баргидажа ... тагуудта һарын ... дунда эзэргээ 25—27 ... зэгдэхэ. Энэ һарын ... эни 1—2 градус ... доошоо байха ... рын түрүүшын ... то һүниндөө 35—40, ... 23—28, хоёрдохи, ... хоногой ... 37, үдэртөө 12—17, 7— градус хүйтэн байха ... Саһан багаар орохо.

Н. АФОНИНА,
Улаан-Үдын гидромет... обсерваториин директор.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһан... КПСС-эй обкомдо, республи... кын Министрнүүдэй Совет... Загарайн аймагай механи... торнуудай, мелиоратор... дай, «Сельхозтехникын» ... магай нэгдэлэй хүдэлмэ... хүдэлэй социалис ... нэ ...

Хоёрдохи хуудаһан... «Машинно-тракторна ... кын арга боломжонууд ... А. Дериглазовай стат... Гурбадахи хуудаһан... «Арадай, студентнүүдэй ... Н. Мадуевай статья. ... машина» — АПН-эй ... Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаһан... «И. В. Бабушкинай ... ээлгүүдэ». Соносолг...

М. Н. НИМАЕВ.
Редакторай орлогшо

ТЕЛЕВИДЕНИ

Февралиин 1-һээ 8 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, ФЕВРАЛИИН, 1

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 08.25—Спортын һонин. 1. Боксоор уласхоорондын уулзалга. СССР—США (Ташкентһээ дамжуулга хэгдэхэ). 2. Мини-футболоор уласхоорондын мүрысөөн. Түгэсхэл (үнгэтэ). 10.10—«Элегия влюбленных»—фильм-балет (үнгэтэ). 10.25 — «Простая история»—уран һайханай фильм. 11.50—Забһарлалга. 12.00—Шэнэ һонин. 12.10—«Свободный полет»— баримтата фильм. 12.30 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 13.00—«Советскэ Союзда алба хэнэбди». 14.00—«Онтохон эхилбэл даа»—мультфильм (үнгэтэ). 14.30—Уласхоорондын һонин. 15.00—«Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 16.00 — «Дорогой мой человек»—уран һайханай фильм (үнгэтэ). 17.50—Забһарлалга. 18.00 — «Рано Шарипова дуулана» (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — «Табан жэлэй баатарнууд». «Первая» — баримтата фильм (үнгэтэ). 19.25—«Кинопанорама». 21.00—Шэнэ һонин. 21.15—«Худеэгэй час». 22.15 — Боксоор уласхоорондын уулзалга. СССР—США (Ташкентһээ дамжуулга хэгдэхэ). 23.20—Забһарлалга. 23.30—«Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 24.00—«Время».

ПОНЕДЕЛЬНИК, 2

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.30 — Дамжуулгын программа. 18.35—Үхибүүдэй мультфильмнүүдэй программа. 19.05 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 19.25 — «Пишите: до востребования, нам...» — Улаан-Үдын студиин телевизионно очерк. 19.50 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». 20.10 — «Элүүр энхэ байхын түлөө» — тележурнал (буряадаар). 20.35 — «Хүгжэмтэ уулзалга». 21.10 — «Евдокия» — уран һайханай фильм.

ВТОРНИК, 3

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 8.40 — Һурагшадта. «Бидэнэр байгаалитай танилсанабди». 9.00 — К. Симонов. «Из записок Лопатина» — Москвагай «Современник» театрай фильм-зүжэг (түрүүшынхеэ харуулагдаха). 10.55 — «Мечта» — фильм-концерт (үнгэтэ). 11.25 — «Мультфильмнүүдэй программа (үнгэтэ). 11.50 — Забһарлалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Бухы юумэ мэдэхэ дурадхабди» — киножурнал (үнгэтэ). 12.20 — «Уран гартан» (үнгэтэ). 12.50 — Уран һайханай самодеятельностьдэ хабаадагшадай концерт (үнгэтэ). 13.20 — «Эжын һургуули». 13.50 — Залуушуулда зорюулагдаһан хүгжэмтэ уулзалгануудай (үнгэтэ). 14.45 — «Юнэдэхи студи». Валентин Зорин дамжуулга хэхэ (үнгэтэ). 15.45 — Забһарлалга. 15.55 — «Хүн ба хуули». 16.25 — К. Симонов. «Из записок Лопатина». Москвагай «Современник» театрай фильм-зүжэг. 18.30 — «Время». 19.00 — «Юнэдэхи студи». Валентин Зорин дамжуулга хэхэ (үнгэтэ). 20.05 — Залуушуулда зорюулагдаһан хүгжэмтэ уулзалгануд (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 21.15 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 21.35 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 21.45 — «Мартос Чижик» — уран һайханай фильм (үнгэтэ). 23.10—«Начало промышленной гидропоники». Баримтата фильм (үнгэтэ). 23.20 — Забһарлалга. 23.30 — «Мечта» — фильм-концерт (үнгэтэ). 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 20.15 — «Номой далай худар аяншалга». 20.35 — Түрэлхидтэ зорюулагдаһан. 20.55 — Телевизионно һонин.

«Орбита». 21.15 — «Хүн ба хуули».

СРЕДА, 4

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.00 — «Энээнние та шадахал байхат» (үнгэтэ). 10.00 — «Минии Москва» — телевизионно шэнжэлэл. 11.00 — Оноре де Бальзак. «Красная гостиница» (үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Горнисты, дохёо үгыт!» (үнгэтэ). 12.55 — «Мүнөө сагай эрдэм наука». 13.25 — «СССР-эй арадай артист А. Огнивцев дуулаха» (үнгэтэ). 13.15 — «Партиин түсэб — арадай хэрэг». «Шанарай экономико ба экономикын шанар» (үнгэтэ). 14.30 — «Матрос Чижик» — уран һайханай фильм (үнгэтэ). 15.55 — Забһарлалга. 16.05 — Искусствын мастернуудай концерт (үнгэтэ). 16.40 — «Съездһээ съезд хүрэтэр». Совет Туркмени (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00—СССР-эй арадай артист А. Огнивцев дуулаха (үнгэтэ). 19.20 — «Партиин түсэб — арадай хэрэг». «Шанарай экономико ба экономикын шанар» (үнгэтэ). 20.05 — Оноре де Бальзак. «Красная гостиница» (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 21.00 — «Хүгжэмтэ уралгын түсэбүүд» (буряадаар).

«Орбита». 21.25 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадаһай хэлэлгэ». Инсбругһээ дамжуулга (үнгэтэ). 23.00 — Концерт. 23.20 — Забһарлалга. 23.30 — «Мүнөө сагай эрдэм наука». 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.20 — Һурагшадта зорюулагдаһан «Хонхо» гэжэ тележурнал (буряадаар). 19.40 — Һурагшадта. «Шинии номой хуудаһануудаар». 20.05 — «Техническэ мэдээсэлэй һонин. 20.40 — Телевизионно һонин.

«Орбита». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Спортлотогой» тираж (үнгэтэ).

ЧЕТВЕРГ, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.00 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадаһай хэлэлгэ». Инсбругһээ дамжуулга (үнгэтэ). 10.45 — «Спортлотогой» тираж (үнгэтэ). 10.55 — Концерт (үнгэтэ). 11.20 — «Наука. Техника. Прогресс». Совет наука ба техникын Италида харуулагдажа байһан үдэрнүүдтэ (үнгэтэ). 11.50 — Забһарлалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Зураг бүтээхэн — наран» (үнгэтэ). 12.25—«Үхибүүдэй фильм». «Точка, точка, запятая» — уран һайханай фильм (үнгэтэ). 13.45 — «Олон түмэнэй ленинскэ университет». «Ажал ба ажабайдал». «Днепроспецсталь» заводой коллектив тухай очерк. 14.15 — Концерт. 14.30—«Спортлотогой» тираж (үнгэтэ). 14.40 — «За стеной страха» — телевизионно баримтата фильм. 15.45 — Забһарлалга. 15.55 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан». Инсбругһээ дамжуулга. 18.30 — «Время».

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Хүгжэмтэ уралгын түсэбүүд» гэһэн дамжуулгануудаа. 19.20 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 19.30 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан», (үргэлжэлэл). 19.55 — «За стеной страха» — телевизионно баримтата фильм. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Съездһээ съезд хүрэтэр». Совет Туркмени. (үнгэтэ). 23.05 — Забһарлалга. 23.15 — Бэеэ хүсэлхэн хүнүүдтэ зорюулагдаһан мультфильмүүдэй программа. 24.00 — «Время». 00.30 — Оноре де Бальзак. «Красная гостиница» (үнгэтэ). 01.25—«XII үбэлэй Олимпийскэ наадан» (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.00 — «Дружба» ансамблиин концерт (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Экран» — һонин телевизионно сэтгүүлбари. 20.30 — «Арадай творчество» гэһэн фестиваль. 21.10 — Телевизионно һонин.

ПЯТНИЦА, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.05 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан». Элүүр дээрэ гоё һайханаар һолжоролго, хоёр хоёроороо һолжоролгын багахан программа (үнгэтэ). 11.20 — «Шагарай һургуули» (үнгэтэ). 11.50 — Забһарлалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Нэгэн булганай түлөө, булгадаа нэгэнэй түлөө» (үнгэтэ). 12.55 — «Танай һанамжа (үнгэтэ). 14.00 — «Литературна зохёолнууд экранда». «В добрый час!» — уран һайханай фильм. 15.35 — Концерт. 15.45 — Забһарлалга. 15.55 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан». 18.30 — «Время». 19.00 — «Танай һанамжа» (үнгэтэ). 19.25 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан» (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «В добрый час!» — уран һайханай фильм. 22.50 — Забһарлалга. 23.00 — «Элегия влюбленных» — фильм-балет (үнгэтэ). 23.15 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан». Хоккей. СССР—США. (1-дэхи үе). 24.00 — «Время». 00.30 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан». Хоккей. СССР—США. (2-дохи ба 3-дахи үенүүд).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Улаан-Үдэ» хотын программа. 19.40 — Телевизионно һонин. 20.00 — «Театрай уулзалга».

СУББОТО, 7

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 8.40 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан». Хоккей. ЧССР—Финлянди. СССР—США (үнгэтэ). 11.20 Забһарлалга. 11.30 — «Урал зураашад тухай хөөрэлдөөн». 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Беренди не из сказки» — баримтата фильм. 12.40 — «Түрэлхидтэ зорюулагдаһан дамжуулга». 13.00 — «Түгээнэй почто» хүгжэмтэ программа. (үнгэтэ). 13.30 — «АБВГДейка». (үнгэтэ). 14.00 — «Элүүр энхэ байлга» — эрдэм танхай һонин программа. СССР-эй элүүрые сахилгын министр, академик Б. В. Петровский телевизор харагшадай асуудалда харюусаха (үнгэтэ). 14.45 — «Ан амитадай ажабайдал» (үнгэтэ). 15.45 — Забһарлалга. 15.55 — «Табан жэлэй баатарнууд» гэһэн сериһээ. «Буровых дел мастер» — телевизионно баримтата фильм (үнгэтэ). 16.30—«XII үбэлэй Олимпийскэ наадан» (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — «Хүгжэмтэ ажабайдалай һонин» (үнгэтэ). 19.30 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан». Инсбругһээ дамжуулга (үнгэтэ). 19.55 — «Хүн ба байгаали» (үнгэтэ). 20.25 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан» (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Ирония судьбы, или с легким паром!» — телевизионно уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 22.55—Забһарлалга. 23.05 — «Уран зураашад тухай хөөрэлдөөн». СССР-эй арадай уран зурааша Е. Кибрик. 23.35 — уласхоорондын конкурснуудай лауреат Борис Пергаменщиков наадаха (үнгэтэ). 24.00 — «Время».

ВОСКРЕСЕНИ, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 8.55 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан» (үнгэтэ). 10.35 — Социалис Ажалай Герой, УССР-эй Верховно Соведэй депутат А. Н. Литвиненкын «Орлеон» телестудиин юнкоршуулнуудтай уулзалга. 11.20 — Забһарлалга. 11.30 — Мультфильмнүүдэй программа (үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Лед и фантазия» — телевизионно баримтата фильм (үнгэтэ). 12.30 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэбди». 14.00 — «Партиин түсэб — арадай хэрэг». «Ленинэй замаар» (үнгэтэ). 14.15 — «Клуб кинопутешественников» (үнгэтэ). 15.15 — «Философия: прошлое и настоящее». Авторынь Валентин Зорин — телевизионно баримтата фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха (үнгэтэ). 15.45 — Забһарлалга. 15.55 — «Комсомол гэжэ хүндэтэ нэрэтэй наа» баримтата фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха (үнгэтэ). 17.05 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан» (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — Норданка Христова дуулаха. Болгари (үнгэтэ). 19.30 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан» (үнгэтэ). 20.00 — «Худөөгэй час». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Ирония судьбы, или с легким паром» — кинофильм (2-дохи сери, үнгэтэ). 22.45 — Забһарлалга. 22.55 — Оперетын артистнуудай вечер (үнгэтэ). 24.00 — «Время». 00.30 — «XII үбэлэй Олимпийскэ наадан». Хоккей. СССР — Польшо (үнгэтэ).